

EL GRAN REpte AVUI ÉS L'EVANGELITZACIÓ DEL MÓN DIGITAL

Església en xarxa

Agusti Codinach

«L'autenticitat té un paper importantíssim en l'ambient digital»
P. Antonio Spadaro, s.j., ciberteòleg

Amb motiu de la celebració, el 12 de maig, d'una nova Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, l'Església ha aprofitat per llançar un nou desafiament: l'evangelització de les xarxes socials. Com segles enrere ho van ser les Amèriques, el nou món avui és el continent digital. Un continent vastíssim i encara en expansió, amb grans possibilitats, però també riscos, que necessita amb urgència ser evangelitzat. Internet i les seves xarxes socials no són un món paral·lel i perillós del qual cal protegir-se, sinó que formen part del món real. No són un simple instrument, sinó que han esdevingut avui autèntics ambients antropològics. El repte ja no és fer servir internet al servei de l'evangelització, sinó evangelitzar la mateixa xarxa. És la missió 2.0. **P 3-5**

Testimoni del missioner Joan Soler des de Togo

P 9

Les Avellanes celebra el retorn de la seva Mare de Déu

El monestir de les Avellanes, a la Noguera, fa festa grossa per acollir del 18 al 26 de maig la imatge de la Mare de Déu de Bellpuig de les Avellanes, del segle XIV. Amb aquest motiu, el monestir dels germans maristes obre de bat a bat les portes perquè tots els fidels puguin visitar-la i venerar-la, especialment tota la gent de la comarca de la Noguera.

P 21

Luis Rojas Marcos, doctor «honoris causa» per la URL

El Dr. Luis Rojas Marcos, professor de psiquiatria a la Universitat de Nova York, va ser investit doctor *honoris causa* a proposta de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-Universitat Ramon Llull. En el seu discurs, el cèlebre psiquiatre va fer una apassionada defensa de l'optimisme com a actitud davant la vida. «L'optimisme és un poderós defensor de la nostra salut en el més ampli sentit de la paraula», va subratllar el Dr. Rojas Marcos. **P 24**

URL

Sumari

- P 16 La vida de les clarisses caputxines de Mataró
- P 20 Preparatius per a la beatificació d'octubre
- P 23 Col·lecta d'aliments al districte de Sant Andreu
- P 25 Presentat el nou llibre d'Arturo San Agustín
- P 26 Lliurament dels premis Serra d'Or

Editorial

Respostes de l'Església a la crisi

Molts cerquen trobar una sortida a la crisi en la qual estem immersos. Havent caigut el bloc comunista i amb un capitalisme que ha tocat sostre, moltes veus demanen noves vies per organitzar l'*oikonomia*, que hauria de ser la recta administració en contraposició amb la crematística com a disciplina que només cerca fer créixer la riquesa. L'Església pot il·luminar per oferir una alternativa? Mirant amb perspectiva històrica els darrers pontificats, es conclou que el concurs de Joan Pau II fou decisiu per a la caiguda dels règims comunistes de l'Est d'Europa i del tràgicament simbòlic mur de Berlín. En la seva encíclica *Laborem exercens* va mostrar com «els socialismes tracten els éssers humans com a instruments de producció i no com a persones subjectes de treball. D'altra banda, el mercantilisme els tracta com a mercaderia subjecta al mercat de l'oferta i la demanda». Benet XVI va apuntar que les arrels de la crisi estan en «l'individualisme que obscureix la dimensió relacional de l'home i el condueix a tancar-se en el seu petit món propi, a satisfer primer de tot les seves pròpies necessitats i desigs, preocupant-se poc dels altres». I va oferir receptes concretes per sortir de la crisi: la lògica del do, el principi de subsidiarietat, el de la solidaritat, una autoritat política mundial i posar la persona en el centre. Ara el papa Francesc ha denunciat vigorosament «el treball esclau» que

es dona en tots els països i «la desocupació creada per factors estructurals i actuacions egoistes». Segons el Bisbe de Roma, «tot és degut a una visió econòmica de la societat que busca el benefici egoista fora dels paràmetres de la justícia social». El moviment dels focolars fa anys que treballa per a una economia de comunió, un projecte de desenvolupament econòmic de caire solidari que ja involucra empreses dels cinc continents, basat en la cultura del donar i l'estimar i el professor d'Economia de la Universitat de Viena Christian Felber (Salzburg, 1972) proposa l'Economia del Bé Comú, un «sistema econòmic alternatiu complet» que deixi enrere tant l'economia planificada comunista com els excessos del capitalisme financer fora de regulació. No oblidem que el bé comú és també un del principis de la Doctrina Social de l'Església, un pensament ben oportú en el context actual; ni altres iniciatives solidàries que sorgeixen arreu com ara el comerç just o els microcrèdits, en les quals col·laboren també molts cristians. En aquesta línia cal citar també el recent manifest «Unes humanitats amb futur» redactat per diversos intel·lectuals catalans —creients i no creients— que denuncien «el predomini de la lògica del mercat capitalista» que ha comportat l'empobriment del pensament, la precaritat del discurs ètic i la pèrdua de cohesió de tot allò que edifica la persona.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Pilarín Bayés, Margarita Borrull, Cinto Busquet, Lucía Caram, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Dani Majà, J. M. Martí Bonet, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Griselda Oliver, Joan Pallarès-Personat, Robert Porta, Quique, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Daniel Sobradillo, Teresa Solà, Joan Soler, Sebastià Taltavull, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals*, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 125 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

Com la mirada de Jesús

Per als cristians, és aquest un objectiu i un repte, fruit de la qualitat evangèlica de la pregària. Mirada que en aquests moments de crisi vol observar la realitat personal i social així com Jesús la mira. Més de sis milions sense feina i dos milions i mig de treballadors sota el llinar de la pobresa són xifres massa alarmants perquè no siguin preses amb tota serietat.

Les xifres són xifres, però darrere cadascuna d'elles hi ha una persona singular, hi ha un home, una dona, un noi, una noia, uns infants, uns ancians, famílies senceres, víctimes d'una crisi financera que algú ha qualificat de desastre ètic. A més d'un urgent consens social, cal recuperar aquell diàleg ètic que

analitzi les mancances morals que estem patint. Des de la mateixa Església —entre ells, col·lectius d'acció caritativa i pastoral obrera— s'està denunciant que mentre debatem quina és la millor tripulació, el vaixell de la societat s'enfonsa i no s'auxilia les víctimes.

De cada vegada es fa més evident que no n'hi ha prou exigint justícia social, que és el primer pas que ningú no hauria de posar en dubte. Hi hem d'afegir la caritat social i la pràctica constant de la misericòrdia: són els antípodes de l'individualisme egoista i de l'avarícia que han enverinat les relacions humanes. Cal educar la consciència social. Ens ho ensenya la Doctrina Social de l'Església, tan desconeguda com

poc practicada; en ella, la persona humana, feta a imatge i semblança de Déu, tenim el fonament de tot, i la lògica del do, que obre cors i espais per a la gratuïtat, ens donen la clau per entendre quina és la mirada de Jesús.

Una mirada comprensiva imperada per la misericòrdia i el perdó; una mirada que sap discernir, senzillament i astuta alhora; una mirada carregada d'indignació davant la injustícia; una mirada contemplativa que observa des de la fe, l'esperança i l'amor; una mirada seguida de resolució, que no deixa passar de llarg i actua amb decisió. Una mirada que veu on es necessita amor i actua en conseqüència, sempre com Jesús.

Seguiu el seu blog

**Sebastià Taltavull
Anglada**

Bisbe auxiliar de
Barcelona

Missió 2.0: evangelitzar a internet

L'Església celebra el 12 de maig una nova Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

Samuel Gutiérrez

Com fa segles van ser les Amèriques, avui el nou món és el continent digital. Un continent vastíssim i encara en expansió, amb grans possibilitats, però també riscos, que necessita ser evangelitzat. Aquesta és la convicció avui de l'Església i un dels seus desafiaments principals. Així ho va constatar fa ja uns quants anys, amb una lucidesa sorprenent per a la seva edat, Benet XVI, el Papa que, curiosament, no feia servir l'ordinador ni navegava per internet, però que ha estat el Pontífex que s'ha interessat més per la comunicació digital. N'hi ha que asseguruen, com el ciberteòleg jesuïta Antonio Spadaro, director de *La Civiltà Cattolica*, que «Ratzinger ha alterat la blogosfera global». Per a l'actual Papa emèrit, i també per al seu successor, internet és terra de missió i per tant un lloc en el qual també cal sembrar, amb valentia i creativitat, la Bona Nova. Els seus darrers missatges amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials han establert sòlidament les bases de la revolució digital que en els darrers anys ha tingut lloc a la Santa Seu. Fora victimismes i prejudicis infundats, internet i les noves xarxes socials no són un món paral·lel i perillós del qual cal protegir-se, sinó que forma part del món real. No són un mer instrument de comunicació, sinó que, com afirmen uns quants estudiosos, constitueixen avui autèntics «ambients antropològics». El repte ja no és fer servir internet al servei de l'evangelització, sinó evangelitzar a internet. És la missió 2.0. Perquè la xarxa s'ha convertit avui en un lloc privilegiat on s'expressa, amb les seves llums i les seves ombres, la vida de l'home modern.

Xarxes socials: portals de veritat i de fe; nous espais per a l'evangelització. Així es titula el missatge de la XLVII Jornada de les Comunicacions Socials, que se celebra el 12 de maig. Per a molts, constitueix el punt culminant natural a una anàlisi feta en els darrers anys des de la Santa Seu, sobretot des del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials (PCCS), que ha desembocat en una aposta decidida per la presència significativa de l'Església a les noves plataformes digitals. El Twitter del Papa (@Pontifex), que ja compta amb més de sis milions de seguidors, és només la punta de l'iceberg de tota una estratègia comunicativa en la qual la xarxa és vista com una gran oportunitat. «L'Església ha entès —afirma Miriam Díez Bosch, directora de l'Observatori Blanquerna sobre Religió i responsable de la xarxa d'experts d'Aleteia— que el món digital és el lloc on es troben moltes persones, especialment els joves, però no únicament, i que no pot no estar-hi present. Les xarxes no són cap amenaça ni un substitut de res dins l'àmbit eclesial, sinó que són un reforç i un altre recurs.» En termes semblants s'expressa Xiskya Valladares, religiosa

de la Puresa de Maria i cofundadora de iMisión, per a qui la xarxa és clarament avui «el sisè continent». «Les xarxes no són ni bones ni dolentes en elles mateixes —sosté la religiosa—. Són un lloc on conviuen, intercanvien i interactuen milions de persones a les quals no arribaríem mai sense la tecnologia actual. Són un lloc més d'evangelització. No

«El conclave ha estat un moment àlgid per a la comunicació de l'Església a l'entorn digital»

Consells per a la presència institucional catòlica a la xarxa

El punt de partida de la presència d'una institució catòlica a internet ha de ser sempre una web. Així ho creu Miriam Díez Bosch, directora acadèmica del Postgrau de Blanquerna en Comunicació Institucional i Religió a l'Era Digital. «Les xarxes socials són llocs per on la gent es mou —afirma—, però l'objectiu és que vinguin a casa a prendre el cafè. La casa a internet és la pàgina web, el lloc on podem oferir recursos, acollida, relació...» Díez adverteix, però, que tenir una web implica també presència a les xarxes. Per exemple, als blogs: «Els blogs són àgils i si els posts són curts poden ser molt enriquidors. De vegades, les institucions d'Església abusen massa del text, sense fotografies ni infografies. Val més posar un enllaç al text complet i no desaproveitar les finestres digitals amb autèntics totxos.»

Per tenir èxit en els nous areòpags la professora Díez insisteix en la necessitat d'introduir material d'interès: testimonis, novetats, editorials, celebracions... «No és imprescindible que tot siguin notícies d'última hora —aclareix—, però sí que és important generar conversa: escoltar, plantejar preguntes, veure si la gent participa, respondre les preguntes dels visitants...» Una cosa que tampoc no és negociable és la presència multimèdia: «És molt bo per a una presència *on line* tenir vídeos i audios. Cal eradicar la mania del text! Amb poques frases, com a Twitter amb 140 caràcters, es poden arribar a dir moltes coses...»

un mitjà. Mentre continuem veient les xarxes socials com a eines o mitjans, no comprendrem la responsabilitat que tenim d'evangelitzar també el continent digital.» Aquest és també el gran repte del projecte iMisión, fundat per la mateixa Xiskya i pel religiós marianista Daniel Pajuelo. Es tracta d'un grup de catòlics de diferents moviments, congregacions, famílies religioses, i de tots els estats de vida, que comparteixen una mateixa inquietud i crida: evangelitzar a internet.

Nova plaça pública

En el darrer missatge de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, firmat per Benet XVI el 24 de gener del 2013, el Papa emèrit assegurava que les noves xarxes digitals contribueixen a la creació d'una «nova àgora, una plaça pública i oberta en la qual les persones comparteixen

idees, informacions, opinions, i on, a més, neixen noves relacions i formes de comunitat». Des d'una perspectiva molt positiva, tot i que sense caure en la ingenuïtat ni el bonisme, el Sant Pare convida els catòlics a afrontar amb entusiasme i sense por els reptes que presenten aquestes noves plataformes: «Si la Bona Notícia no es dona a conèixer també en l'ambient digital podria quedar fora de l'àmbit de l'experiència de moltes persones per a qui aquest espai existencial és important.»

El debat per a l'Església no és ja si cal estar o no al món digital, sinó la qualitat i l'abast d'aquesta presència. El religiós mexicà Jorge Enrique Mújica, *l.c.*, expert en ètica de les comunicacions i gran activista de la xarxa, creu que és imprescindible conèixer bé el «nou món digital» per poder evangelitzar millor, cosa que ell mateix ha fet abans d'embarcar-se de ple en l'evangelització d'internet. «Cada xarxa social té una especificitat que cal captar per aprofitar més bé —sosté—: una fa prevaldre la imatge, una altra el vídeo, una altra les idees escrites...» I afegeix: «El fet de conjuminar coneixement teòric i pràctic m'ha ajudat a incorporar millor i amb més facilitat l'ús i l'aprofitament de les xarxes socials amb el matís propi del que suposa servir-se'n amb una orientació clarament evangelitzadora.» La paraula clau per a aquest ciberapòstol, present en mil i una xarxes socials, és el servei: «Les xarxes m'han permès servir més persones. Per a mi aquest aspecte

del servei és el més valuós.»

Malgrat les enormes possibilitats que presenta el món digital, moltes d'elles encara per explorar, aquest també té riscos i perills gens menyspreables. Així ho ha manifestat també el papa Ratzinger, sobretot pel que fa a la sobreexposició i a l'ús desenfrenat de les xarxes. «De vegades —afirmava en el missatge per a la XLVII Jornada Mundial de les Comunicacions Socials— la veu discreta de la raó es veu sufocada pel soroll de tanta informació i no aconseguim despertar l'atenció, que es reserva en canvi als que s'expressen de manera més persuasiva.» Amb la convicció que li dóna el seu vast coneixement teòric i pràctic de la xarxa, Jorge Enrique Mújica creu que «com tot en aquesta vida, també aquí cal trobar límits». «Però això només ho pot fer cadascú en la seva vida —continua dient—. Algunes mesures externes poden ajudar-hi, però, en definitiva, sempre dependrà d'un mateix. Comprensiblement, un ús excessiu que ratlla la dependència vicia no només la capacitat contemplativa sinó la possibilitat mateixa de relacionar-se amb els altres i, en definitiva, t'aïlla del món.»

El conclave de les xarxes socials

Els darrers grans esdeveniments eclesials que han convertit el Vaticà en centre de totes les mirades, també «digitals», són el millor exemple del paper decisiu que avui ja tenen les xarxes socials. La renúncia de Benet XVI, el conclave i l'elecció del papa Francesc han constituït, segons Miriam Díez, «un moment àlgid per a la comunicació de l'Església a l'entorn digital». Ha estat la millor prova de foc per avaluar l'abast de les darreres innovacions que la Santa Seu, de la mà de l'empresa espanyola 101.es, ha implementat en el món digital. L'examen ha estat aprovat amb molt bona nota. Tant el portal news.va com l'aplicació per a telèfons mòbils The Pope han permès seguir aquests esdeveniments en directe des de qualsevol part del món. El Vaticà al palmell de la mà. Gustavo Entrala, conseller-delegat de 101.es, assegurava fa poc en el programa *Últimas preguntas* de TVE que el que s'ha viscut en els darrers anys a la Santa Seu «ha estat una autèntica revolució tecnològica». «Des de la renúncia de Benet XVI el desplegament de mitjans ha estat impressionant —assegura—. Podem parlar clarament d'adaptació de l'Església al segle XXI en termes de comunicació.»

Per a Miriam Díez l'anàlisi que es pot fer del primer conclave 2.0 és vastíssim

Revolució digital a l'arquebisbat de Barcelona

L'arquebisbat de Barcelona ha estat pioner en l'ús de les noves tecnologies i en la presència institucional de l'Església a les xarxes socials. L'impuls donat als mitjans digitals es deu a primera instància al cardenal Lluís Martínez Sistach, el qual dedica a aquests mitjans, amb entusiasme, una bona dosi diària d'esforç i d'energia. Ell mateix gestiona el seu compte de Twitter, que ja té més de 7.000 seguidors. «Pensa molt bé què hi vol dir i com ho vol dir —explica Ramon Ollé, delegat de MCS de l'arquebisbat de Barcelona i mà dreta del cardenal en la política de comunicació— i ho penja sempre ell mateix. El cardenal és un jove digital.» «La presència a Facebook, Twitter i Google+ respon a l'activitat desenvolupada en els darrers anys a partir del Pla Pastoral de la diòcesi —afegeix—. El cardenal subratlla la necessitat d'una presència cada vegada més arrelada, la qual cosa demana també un compromís més gran amb la qualitat i actualitat de la informació, amb l'objectiu de mostrar-hi els esdeveniments més importants de la vida de l'Església a Barcelona.»

Ramon Ollé, amb una gran experiència en el món digital, creu que l'esforç fet fins ara ha de ser mantingut i millorat, fent que les noves plataformes es converteixin en fonts d'informació i consultes de referència a les diòcesis. En els darrers mesos s'ha apostat per la creació periodística, buscant notícies i opinions, així com augmentant els enregistraments en vídeo i so. Entre les grans innovacions de l'arquebisbat hi ha també l'aposta per la Realitat Augmentada al *Full Dominical*. Barcelona ha estat pionera al món en l'ús d'aquesta aplicació. «Ara estem preparant una versió més moderna —avança Ollé—, que permetrà una captació instantània de la informació.» Aviat també es posaran en marxa noves pàgines a la web i als fulls diocesans, que permetran treballar amb geomàrqueting.

i gairebé mereixeria una tesi doctoral. Amb tot, apunta unes quantes claus a tenir en compte: «Ha estat un conclave molt peculiar. A les xarxes socials s'han fet moltes especulacions de candidats, però també cadenes de pregària o converses d'experts que han resultat realment aclaridores.» La directora de l'Observatori Blanquerna sobre Religió creu que el conclave ha estat un bon termòmetre de la temperatura «catòlica» a les xarxes socials. Per això se les denomina sense por «portals de veritat i de vida». «Contenen infinitat de recursos, testimonis, experiències, notícies i opinions sobre veritat i sobre fe», assegura. Aquesta opinió la comparteix

«Mentre continuem veient les xarxes socials com a eina o mitjà, no comprendrem la responsabilitat que tenim d'evangelitzar també el continent digital»

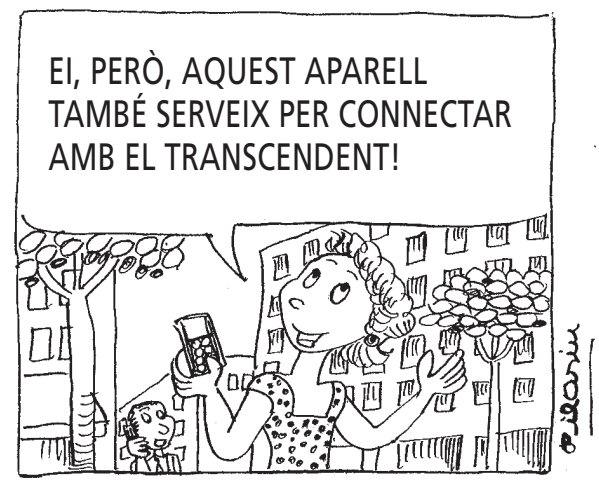
En primer pla

Jorge Enrique Mújica, malgrat que, de vegades, hi troba a faltar un discerniment més gran en els projectes catòlics que es posen en marxa. El jove religiós mexicà, que viu a Roma des de fa anys, creu que és important discernir bé la presència a la xarxa, sobretot quan el que hi ha en joc és l'evangelització: «Molts projectes són repeticions de coses que ja existeixen i això, en lloc de sumar esforços, dispersa la feina.»

L'experiència digital a Catalunya

La decidida aposta vaticana per les noves tecnologies, així com el brillant magisteri de Benet XVI en aquest camp, han estat un bon esperó perquè arreu els catòlics es llancin amb creativitat a l'evangelització de la xarxa. En continents com l'americà, no només als Estats Units sinó també a tot Llatinoamèrica, fa dècades que l'Església és molt activa en aquestes noves plataformes digitals. Europa ja és una altra cosa. La presència va en augment, en quantitat i qualitat, però encara hi ha molta feina a fer. És l'opinió de Marc Millet, desenvolupador i creatiu informàtic que ha dissenyat, entre altres, la web del bisbat de Solsona, i que ha impulsat el Facebook del bisbe Novell. «El poder de la xarxa és immens i crec que encara no en som del tot conscients —adverteix—. Un repte important és la creació d'aplicacions que uneixin més els cristians, i explorar al màxim la xarxa per millorar l'evangelització.» Per a això, com ell mateix ha experimentat, calen anys de recerca i d'immersió en l'entorn digital. «Tothom creu que sap utilitzar internet, però no és cert —assegura Millet—. Calen anys per comprendre'n el potencial. A Europa encara no som prou creatius. Hi ha un món més enllà del que coneixem on internet pren vida. Arribarà un dia en el qual tot funcionarà amb internet.»

A les diòcesis catalanes aquesta convicció és cada vegada més gran. El desembarcament, però, a les xarxes encara és tímid. Els bisbes Piris i Novell van inaugurar fa més de dos anys la presència episcopal a Facebook mentre que el cardenal Martínez Sistach va ser pioner a Twitter. La majoria de bisbats compten amb pàgines webs ben dissenyades i en constant actualització, així com enllaços a canals de Youtube i altres xarxes socials. «Tant sacerdots com bisbes —acaba assenyalant Marc Millet— s'han de fer presents allà on hi ha el poble. I el poble avui està a internet. La xarxa no és només un instrument d'evangelització. És molt més que això. Per això és imprescindible avui dedicar-li temps i aprendre a utilitzar-lo.»

«L'Església és present a la xarxa no únicament per comunicar sinó també per escoltar»

P. Antonio Spadaro, s.j., director de «La Civiltà Cattolica» i ciberteòleg

Mercedes De La Torre C.

El pare jesuïta Antonio Spadaro és el director de la revista *La Civiltà Cattolica*, la publicació religiosa més antiga d'Itàlia, que mai no ha interromput les seves publicacions des del 1850. Va ser iniciada pel papa Pius IX i des del 1856 va ser confiada a la Companyia de Jesús. Spadaro és expert en noves tecnologies, ha publicat nombrosos llibres en aquest àmbit, alguns l'anomenen el «guru d'internet», altres el «teòleg de les noves tecnologies de la comunicació».

El darrer missatge per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials parla de les xarxes socials com de «nous espais per a l'evangelització». Són també les xarxes socials una d'aquestes perifèries vers les quals el papa Francesc ens convida a sortir amb valentia?

Sí, diria que l'Església és present a la xarxa perquè els homes hi són. L'Església està cridada a ser allí on hi ha els homes i avui els homes són a la xarxa. Però més que entendre les xarxes socials com a perifèries, jo diria que són més aviat els camins. El cardenal Bergoglio, en una entrevista pocs mesos abans de l'elecció com a Papa, va dir que l'Església ha d'estar als camins on hi ha els homes i es va referir també al món digital. El món digital no és un món diferent. Aquest és el punt clau: no és un ambient separat, a part, sinó un tipus de «teixit connectiu» de les experiències que fem. En aquest sentit, més que un lloc separat, una perifèria o un continent, la xarxa és una part de l'ambient on nosaltres ordinàriament vivim. La dimensió digital està cridada cada cop més a convertir-se en una dimensió de la vida ordinària.

A vostè li agrada parlar d'internet com d'«un ambient antropològic». Hi ha, però, qui critica la influència negativa de la xarxa i els seus llenguatges en el desenvolupament de la persona. És un alarmisme exagerat o són advertiments a tenir en compte?

La lògica que ha de dominar és la lògica ordinària de la vida. Així, de la mateixa manera que en la vida hi ha tants problemes, també en l'ambient digital, que forma part de la vida de l'home, pot haver-hi molts problemes. Per exemple, si l'home viu una vida limitada a les seves relacions digitals, es tanca en si mateix i tanca els ponts amb les realitats desafiantes de la vida. Tot això pot generar un problema molt fort, però no és un problema vinculat a la xarxa, sinó a l'home. Són problemes que es donen on la gent es troba, en tots els ambients, també en els digitals.

Què proposa per no sucumbir-hi?

Considero que cal estar molt atents, ser nosaltres mateixos, ser autèntics. Totes les preocupacions són fonamen-

tades però alhora no podem raonar només amb les preocupacions. L'Església està cridada a afrontar el gran repte de l'home tal com és i, de fet, l'ambient digital s'està convertint en l'ambient ordinari de les relacions, per la qual cosa no podem aïllar-nos i defensar-nos. Hem d'aprendre a fer front a una realitat que s'està transformant. És molt important, a més, preguntar-nos quin és el significat de la xarxa en els plans de Déu. La xarxa està incidint profundament en la manera com l'home es relaciona amb el món i amb els altres, i per això cal preguntar-se quin és el significat d'aquesta realitat en la vocació de Déu sobre la humanitat. No cal ser ingenus però alhora tampoc no ens podem deixar vèncer per la por.

Què és el que més l'entusiasma dels nous entorns digitals i què el va portar a sembrar-hi?

El que més m'engresca és la capacitat que la xarxa té per «aplegar» persones que d'una altra manera es perdrien a causa de la distància i l'espai. És impressionant la rapidesa de les seves connexions i el fet de superar fàcilment les barreres espai temporals. La xarxa ajuda a connectar les persones, encara que el fet d'estar connectades no sigui sempre un fet positiu. Com tampoc no està clar que l'encontre amb altres persones sigui sempre positiu... Per això insisteixo tant a afirmar que l'autenticitat té també un rol importantíssim en l'ambient digital i cal acceptar aquest gran repte.

El papa Francesc, que com a cardenal no tenia compte de Twitter, ha mantingut, com es preveia, el compte @Pontifex i sembla que comença a agafar-li gust. Hi ha

«Per emprar bé la xarxa, hem d'aprendre a viure bé en el temps de la xarxa»

«L'èxit de les xarxes socials expressa un desig molt fort en la gent de participació»

qui critica la falta d'interactivitat d'aquest compte, que només emet i que no escolta. Això té solució?

El compte @Pontifex no és que «no escolti», sinó que no genera respostes. Estem acostumats a emprar Twitter com una xarxa social que imposa una interactivitat ordinària en la qual s'escriu i es respon, però hem d'entendre també que hi ha diverses formes, per exemple, a Facebook hi ha perfils i pàgines. La presència del Papa a Twitter ofereix la possibilitat de compartir amb altres el missatge i que aquest sigui, alhora, compartit o comentat. Hi ha diverses maneres de

ser presents a les xarxes socials i no és obligatori «cristal·litzar-se» només amb formes ja «consolidades». L'important per a mi és que l'Església sigui present a la xarxa no únicament per comunicar un missatge sinó també per escoltar. Fins i tot sense intervenir-hi directament hi ha una forma d'escolta. Pot ser només silenciosa però, segons la meua opinió, és molt important.

Vostè és un tuitaire actiu, encara que sense abusar. Com venç el risc a la dispersió?

El risc és quan veiem la xarxa com un cos estrany que s'insereix en la vida. Per emprar bé la xarxa, hem d'aprendre a viure bé en el temps de la xarxa. És a dir, de la mateixa manera que no parlo continuament durant

el dia sinó que sovint estic en silenci, escolto..., així també en la vida digital. En l'ambient digital passa el mateix. L'ideal és la integració de l'ambient digital en la pròpia vida de pregària i això requereix saviesa, temps i sobretot educació. Hem d'ajudar avui les persones, especialment els més joves, a viure amb equilibri les pròpies formes d'expressió.

El primer conclave viscut en clau 2.0 ha posat al descobert virtuts i defectes de les xarxes socials. La virtut de la immediatesa s'ha vist sovint enfosquida pel defecte de la precipitació i la virtut de la globalització pel defecte de la superficialitat. Quina valoració fa del paper de les xarxes en el darrer conclave?

En les xarxes socials tot el que vivim esdevé important en l'àmbit personal, però també comunicatiu, mundial, social. Tot té la capacitat de tenir un ressò. Les persones que viuen experiències les comparteixen. És curiós, per exemple, veure les fotografies de la plaça de Sant Pere en les eleccions de Benet XVI i en la del papa Francesc. En la del papa Francesc hi havia molts mòbils perquè la gent volia compartir el moment. I va arribar un moment en què a la plaça de Sant Pere no hi va haver connexió perquè tothom volia connectar-se. És cert que les grans qüestions, també les espirituals, de vegades són objecte de xafarderia, de converses inútils, però hem de constatar també els elements positius d'aquesta tendència, és a dir, el desig que avui té l'home de prendre part activa, de sentir-se particip d'esdeveniments que passen al món i que l'afecten. En la meua opinió, això és l'expressió d'un desig de participació molt fort.

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

- ✓ Del 20 al 27 de maig
- ✓ Del 14 al 21 d'agost
- ✓ Del 12 al 19 de desembre

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS
ACOMPANYARÀ DES DE BARCELONA HO
ACTUALITZAREM, ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

GRÈCIA

Reviure el segon viatge
de Sant Pau i la cultura
hel·lènica

Del 5 al 14 d'agost

ÍNDIA CRISTIANA

Del 4 al 13 de juliol

Goa i Kerala

Descobrint l'empremta de
sant Francesc Xavier a Goa
i tot l'exotisme de les terres
tropicals de l'estat de Kerala

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

ESLOVÈNIA

Patrimoni natural
dels Balcans

Del 16 al 23 de juliol

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial
més austral

Del 19 al 30 de setembre

ARMÈNIA

País de fe

Del 23 de setembre
al 3 d'octubre

BERLÍN I POLÒNIA BÀLTICA

Del 7 al 14 d'octubre

VIETNAM

Esplendor d'Indoxina

Del 5 al 15 de novembre

El Papa anima a confiar-se a la Mare de Déu

Pren possessió de la basílica de Santa Maria la Major

Redacció
Ciutat del Vaticà

El 4 de maig el papa Francesc va prendre formalment possessió de la basílica de Santa Maria la Major, amb el rés del Rosari. «Maria és mare i una mare es preocupa sobretot per la salut dels seus fills, sap tenir cura sempre amb amor gran i tendre. La Mare de Déu custodia la nostra salut. (...) Penso sobretot en tres aspectes: ens ajuda a créixer, a afrontar la vida, a ser lliures.»

El Pontífex va assenyalar que la mare «ajuda els fills a mirar amb realisme els problemes de la vida i a no perdre-s'hi, sinó a afrontar-los amb valentia». En aquest sentit, va indicar que la Mare de Déu fa el mateix amb nosaltres perquè «ens ajuda a créixer humanament i en la fe. A ser forts i a no cedir a la temptació» de portar una vida humana i cristiana «de manera superficial, sinó a viure amb responsabilitat».

Un altre tret que va subratllar de Maria és que «és a prop nostre». No perd mai el valor davant de l'adversitat de la vida, davant de la nostra feblesa, davant dels nostres pecats». Al contrari, «ens dona força, ens mostra el camí». Per això, va insistir a recordar que «el Senyor ens ha confiat a les mans plenes d'amor i tendresa de la mare, perquè sentim el seu suport per afrontar i superar les dificultats del nostre camí humà i cristià».

El papa Francesc també va voler assenyalar que una bona mare, com és el cas de Maria, ajuda a prendre

«Tota l'existència de Maria és un cant d'amor a la vida»

les decisions definitives amb llibertat. Així, el Pontífex es va lamentar que en el nostre temps és molt difícil prendre decisions finals i per sempre. «Som víctimes d'una tendència que ens empeny a la temporalitat, a voler continuar sent adolescents.» Segons el Bisbe de Roma, no hem de tenir por «dels compromisos que involucren i afecten tota

la vida. Aquesta és la llibertat: tenir el coratge de prendre aquestes decisions amb grandesa».

«Maria, com a bona mare», va subratllar el Papa, «ens educa per ser, com ella, capaços de prendre decisions definitives, amb aquella llibertat plena amb la qual va respondre "sí" al pla de Déu per a la seva vida». I va afegir: «Tota l'existència de Maria és un cant d'amor a la vida.» D'altra banda, en un nou missatge de Twitter, el papa Francesc va destacar la importància de pregar el Rosari en família: «Seria bonic, en aquest mes de maig, recitar plegats, en família, el Sant Rosari. La pregària enforteix la vida familiar.»

Benet XVI, content de tornar al Vaticà

Redacció / Ciutat del Vaticà

L'Església viu una situació històrica: un Pontífex en actiu i un altre d'emèrit vivint al Vaticà. Benet XVI ja ha tornat al Vaticà després de dos mesos d'estada a Castel Gandolfo. La nova residència del Papa emèrit és el monestir Mater Ecclesiae, on l'esperava el papa Francesc per donar-li la benvinguda i pregar junts a la capella del monestir.

Segons informa un comunicat de l'oficina de premsa vaticana, «Benet XVI està molt content de tornar al Vaticà, al lloc on es vol dedicar al servei de l'Església, abans que res amb la pregària». Aquesta intenció ja va ser anunciada pel Papa emèrit l'11 de febrer, quan va renunciar al ministeri petrí. Benet XVI ha assegurat que el monestir Mater Ecclesiae és «una casa acollidora, aquí es pot treballar bé».

Benet XVI viurà en aquest monestir amb Mons. Georg Gänswein i quatre laiques consagrades de la comunitat Memores Domini, que en tindran cura. Al monestir també hi ha una habitació preparada per als hostes, a disposició del germà de Benet XVI, George Ratzinger, de 89 anys, i que ve sovint des d'Alemanya per visitar-lo.

La nova vivenda de Benet XVI es troba no gaire lluny de la residència de Santa Marta, on viu el papa Francesc. Per això, no es descarta que tots dos es trobin en els seus passejos pels jardins vaticans, ja que hi ha molt bona relació entre ells. A tots dos els agrada pregar a la rèplica de la gruta de Lourdes, aixecada als jardins vaticans, per la qual cosa no seria estrany que mantinguessin «trobades freqüents i discretes», segons fonts vaticanes.

D'altra banda, el portaveu vaticà, P. Federico Lombardi, ha explicat que el Papa emèrit es troba bé de salut, no té cap problema específic, només les xacres pròpies de l'edat. D'aquesta manera, el P. Lombardi surt al pas de les informacions que sostenen que està malalt.

Brasil

Relíquies de Joan Pau II seran a Rio 2013

AICA
Rio de Janeiro

Una ampolleta que preserva la sang del beat Joan Pau II s'exhibirà durant el transcurs de la Jornada Mundial de la Joventut Rio 2013, segons han donat a conèixer els organitzadors d'aquest esdeveniment. El prevere Arnaldo Rodríguez, un dels responsables del sector de Preparació Pastoral del Comitè Organitzador Local, ha indicat que el reliquiari arribarà al Brasil el 7 de juliol i hi romandrà fins al 13 d'octubre: «La relíquia quedarà exposada per a la seva veneració a la catedral de Rio de Janeiro. Estem preparant també una tasca pastoral postjornada per aprofitar la seva presència aquí.» Així mateix, es treballa per portar també les relíquies de santa Teresina de l'Infant Jesús, patrona de les missions de l'Església; del beat Pier Giorgio Frassati, un terciari dominic glorificat per la seva humilitat, el seu servei als pobres i la seva militància apostòlica; de la beata Chiara Luce Badano, una laica dels Focolars que va portar amb enteresa i testimoni la malaltia que va posar fi a la seva vida, i del beat Federico Ozanam, fundador de la Societat de Conferències de Sant Vicenç de Paül, reconegut per la seva apologetica a l'escola i la universitat.

* RàdioEstel
DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623
www.dematinada.es

També ens trobareu al Twitter

Còrdova

Respostes pastorals davant la crisi

Celebrades les XXXVIII Jornades de Vicaris de Pastoral

Redacció
Còrdova

Del 29 d'abril a l'1 de maig, la Comissió de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola, que presideix el bisbe Sebastià Taltavull, va organitzar a Còrdova les XXXVIII Jornades de Vicaris de Pastoral. El tema tractat va ser l'acompanyament pastoral de la crisi social i econòmica a la llum de la fe cristiana. Més d'un centenar de vicaris d'arreu de l'Estat espanyol es van aplegar en aquestes jornades.

La jornada inaugural va ser presentada pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Taltavull, i per Juan Luis Martín Barrios, director del Secretariat de la Comissió.

En declaracions al programa *El primer cafè* de Ràdio Estel, Mons. Taltavull va explicar que el tema escollit per a la trobada responia al fet que «és un problema que ens preocupa molt i també veure quina resposta pastoral donem, sobretot atenent i acompanyant tantes persones que pateixen la crisi». El bisbe Sebastià va assegurar que «volíem anar molt a fons de les causes de la situació i, sobretot, quines respostes concretes, no només les que s'estan donant, sinó les que ja s'haurien d'estar donant d'una manera immediata perquè l'atur ha arribat a un punt en el qual sembla que no hi ha retorn, que no té solució». En aquest sentit, va afirmar que «això ens preocupa molt, especialment

MONS. TALTAVULL:
«Ens preocupa molt especialment que la persona no pugui viure amb la dignitat que li correspon»

que la persona no pugui viure amb la dignitat que li correspon».

La trobada, organitzada a Còrdova amb motiu de l'Any Jubilar Sant Joan d'Àvila, va començar tractant els reptes que la crisi presenta als cristians, en particular, i a l'Església, en general. Enrique Lluch, de la Universitat CEU Cardenal Herrera de València va fer la primera reflexió. El bisbe de Logronyo,

Mons. Juan José Omella, va parlar sobre *Quines respostes oferim a aquesta societat en crisi socioeconòmica?*

Francesc Torralba, membre del Consell Pontifici per a la Cultura, va participar amb la conferència *La lògica del do* i José Luis Segovia, de la Universitat Pontifícia de Salamanca, va abordar la ponència *La crisi: realitat i perspectiva a la llum de la Doctrina Social de l'Església*.

Aprofitant l'Any Jubilar, amb motiu de la proclamació de sant Joan d'Àvila com a doctor de l'Església, els participants a les jornades van visitar a Montilla la basílica-santuari on reposen les despulles del sant. Mons. Demetrio Fernández, bisbe de Còrdova, va ser l'encarregat d'exposar el tema *Sant Joan d'Àvila, doctor de l'Església i la nova evangelització*. Segons el bisbe Sebastià Taltavull, «sant Joan d'Àvila es va dedicar molt a la formació i a com un sacerdot havia d'estar present enmig del poble i ajudar la gent».

Les jornades es van clausurar amb diferents experiències centrades en la fe compartida amb els pobres i en l'acció social que du a terme Càritas en diferents àmbits. En aquesta intervenció, Jordi Roglà, director de Càritas Barcelona, i Juana Martín, adjunta a la direcció de Càritas i responsable d'Acció Social de Barcelona, van explicar la seva experiència en el servei de mediació de l'habitatge, el programa Paidós d'eradicació de la pobresa i els esforços de Càritas per l'ocupació.

Opinió

Job: la lluita entre el dogma i la llibertat

És el contrast que travessa tot el llibre de Job. El diàleg es desenvolupa en la tensió entre la certesa teològica-dogmàtica dels amics i la fam de veritat i justícia de Job, que cerca ansiós i trepidant. Els teòlegs volen la doctrina pura, pretenen que la seva doctrina recolza en la saviesa dels avantpassats. Job sap, i voldria veure-ho confirmat per Déu mateix, que el just té arrels en aquesta terra. Però els teòlegs dogmàtics, eters repetidors rutinaris per assegurar-se un lloc en la societat, acusen Job. Li retreuen haver posat en dubte la doctrina tradicional, però ell els demana que l'escoltin: «Pareu atenció als meus arguments. Com goseu parlar en nom de Déu amb mentides?... Les vostres lliçons són proverbis de cendra els vostres raonaments són de fang» (13,6.12)

Sense recolzar-se en la doctrina teològica dels «amics» vol comprendre les raons de l'actuar de Déu. Quina supèrbia! pensen els amics: «Et van infantar el primer? Vas néixer abans

que les muntanyes?... Un home pot ser pur? Pot creure's just un nat de dona?» (15,7.14)

Però Job no defensa cap doctrina, no vol apuntalar cap dogma. Només vol deixar clar que la doctrina que li ha estat transmesa i que li repeteixen els amics «teòlegs» no pot ser justa: «Vosaltres no sou més que uns quincallaires, uns metges de per riure... Com goseu parlar en nom de Déu amb la mentida? Voleu posar l'engany a favor de Déu?» (13,4.7)

Job no busca la saviesa humana, sinó Déu mateix, la seva persona, la seva paraula. Demana que es prengui seriosament el valor originari de la seva experiència. La seva confiança està en Déu, no en els sofismes o discursos teològics. Aquesta és la seva revolta. Job refusa la doctrina dels teòlegs, una doctrina que també la refusa Déu, però aquest amonesta Job a no ultrapassar els límits humans. Els teòlegs volen la subjecció a l'autoritat humana que presenten com veritat de Déu; Déu vol la humilitat

en llibertat en la recerca humana. Els teòlegs empen el concepte d'imperscrutabilitat de Déu com una proposició de ciència dogmàtica, amb la qual esclafen el qui s'atreveix contradir la seva doctrina. Tot just Job sent la paraula de Déu, aquest esdevé a la vegada alliberació del saber teològic i també de la presumpció de saber: «Jo només et coneixia d'oïda, però ara t'he vist amb els meus ulls. Per això, ara em retracto, penedit sobre la pols i la cendra» (42,5-6).

Però la dogmàtica de la teologia repetitiva que no es pren seriosament el valor originari de l'experiència de Job i de l'home en general s'enderroca davant els fets. Amb tot, Job s'enganya en jutjar la seva pròpia voluntat, oblida que el seus límits estan marcats per Déu. Per als teòlegs, la primera cosa vàlida en si mateixa és el saber dogmàtic, per a Job és la transformació de les seves preguntes en doctrina. Però aquesta és una desviació vers una falsa comprensió de si mateix i de Déu. La lluita entre Job i

els teòlegs és la lluita que s'origina entre dues faccions en el fons de les possibilitats humanes. L'aspror del contrast, l'autor de l'obra la dibuixa també en els personatges encara avui en la lluita entre els teòlegs, per bé que sovint d'una manera privada de profunditat i seriositat. La recíproca impossibilitat de prestar-se atenció és superada per l'autor del llibre amb la intervenció directa de Déu al final de l'obra: «Senyor, jo només et coneixia d'oïda, però ara t'he vist amb els meus ulls» (42,5).

La idea del sofriment té més importància que el sofriment mateix; el problema del coneixement també té més importància que el coneixement mateix. Abans d'arribar al final del llibre, Déu parla a Job de tot menys d'allò que el colpeix, sembla negar-li el dret a la individualitat. La humanitat podria ser comparada a unes cadenes que fan de ceps en les mans de Déu. Però el crit de Job avui hauria d'exigir alliberar Déu de les nostres cadenes.

Teresa Solà
Doctora en
Teologia bíblica

Carta des de... / **Togo**

Conflictes sagnants

A l'Àfrica del Nord hi ha hagut moltes primaveres. Algunes ja s'han tornat tardor, però resta l'esperança. El Togo també desitja una primavera. Una primavera que pugui canviar la situació de pobresa en la qual viu una gran part de la població per culpa d'una corrupció generalitzada i d'una dictadura disfressada de democràcia que no deixa el poder i que oprimeix el poble fins a límits insospitables. I la gent està cansada.

És dilluns. Una altra vegada hi ha vaga. Els mestres no aguanten més la situació. Classes amb més de 100 alumnes i uns sous que no han canviat des de l'any 1970. I a més, no el cobren. I ja en tenen prou. Ja fa molts dies que estem en vaga i la situació s'ha anat escalfant. Però avui és diferent. Vaig a l'hospital per saludar un malalt. Són les 7.45h i tots els estudiants han sortit a la carretera principal. Passo a poc a poc, i alguns em comencen a sacsejar. «T'has d'aturar.» Gràcies a Déu en Hermann, de la parròquia, amb un bastó m'obre pas i els diu que sóc el rector de Nassablé. Vaig a l'hospital i els crits augmenten de volum. El servei sanitari, totalment precari, també està en vaga. Volen tancar les portes de l'hospital. Faig una visita ràpida i me'n vaig per un altre camí cap a casa. A mig matí m'arriba la notícia. La policia ha matat un estudiant de 12 anys.

Els policies tenien bales de gas lacrimogen per dissoldre la manifestació que anava cap a la prefectura. La manifestació no es dissolia, els gasos s'acaben i decideixen disparar a l'aire amb bales de veritat. Per desgràcia una bala ha matat un nen de 12 anys. A partir d'aquí la notícia corre per tota la ciutat. Els pares vénen, per veure si es tracta del seu fill. Mentrestant els altres estudiants han agafat el mort en braços i se'n van cap a la comissaria de la policia, on la policia s'ha replegat. Tanquen les portes, i els joves alcen el mort. «Vosaltres l'heu mort. Quedeu-vos-el.» I llencen el cadàver per sobre la muralla.

Arriba la mare del nen. «On és el meu fill?» Truca la porta de la policia i entra a dins. Només se sent el gran crit. El gran crit d'una mare que acaba de descobrir el seu fill mort. I la policia tanca la porta. Però el poble ja està calent. Ja en tenen prou. Ja en tenen prou que les portes es tanquin. I comencen a destruir la muralla. La policia dispara al cel per espantar la multitud i poder fugir cap a l'ajuntament on es repleguen. Però la gent ja ha entrat a la comissaria, i a partir d'aquí la ràbia i la destrucció. Ho cremen tot. I després cap a l'ajuntament. L'alcalde, veient la multitud que s'aproxima, fuig per una finestra. Les portes no aguanten gaire i la població entra a l'ajuntament. Ho trenquen tot. Ho roben tot. Ho cremen tot. El saqueig és total. L'odi és immens. Arreu hi ha pneumàtics, motos i cotxes que cremen. Jo me'n vaig cap al centre de la ciutat per veure com estan les coses, però pel camí em paren. «*Mon Père, torni a casa. Avui és perillós.*»

Els militars deixen la caserna i baixen amb dos camions per dispersar el poble. Però el poble ja no té por de res i l'atac frontal comença. Els militars no poden fer res. Si comencen a disparar saben que tots moriran. Les pedres colpegen arreu. I ells fugen. Fugen a peu fins a un segon camió que s'ha obert pas. La gent els colpeja. I agafen el primer camió. Un raig de gasolina i l'explosió. Han cremat el camió dels militars. A tota la regió del nord les notícies se succeeixen. Un ministre ha estat aturat, colpejat i el cotxe cremat. Han cremat tots els cotxes i les motos que estaven aparcats a la policia i a l'ajuntament. Les carreteres estan tallades.

Ja és la tarda. Arreu de la ciutat es veu el fum de tot allò que ha estat

«Com a cristians hem de canviar el món amb la força de l'Amor. Si no, no hi ha sentit»

cremat, i vull anar a fer-hi un cop d'ull. Surto de la parròquia i encara no a 500 metres ja veig unes motos que en persegueixen una altra. L'home cau i fuig cap a les cases. Tots els veïns l'encerclen. És un dels que treballa a

la duana. Sembla que havia fet fotos dels que incendiaven. El colpegen. Un agafa la seva moto i la llença. L'altre diu: «Cremem-la.» Jo els dic que la violència no porta enlloc. Però són massa. Em miren. Un em diu: «*Mon Père, vagi-se'n a casa.*» I me'n vaig. Però no a casa, sinó a la llar dels aprenents. De mica en mica van arribant tots. Alguns estan espantats, la majoria excitats. «Hem d'acabar amb el govern.» Ja és de nit i me'n falta un. Tinc una mica de por i el vull anar a buscar. Però em truca en Ramon, un dels capellans del grup. «Joan, ja ets a casa?» «No. Vaig a buscar un dels nois que no ha tornat.» «No!» Em diu. «Torna a casa. Hi ha toc de queda. Els militars no estan per orgues i hi pot haver conflicte. Segurament el jove s'haurà quedat a dormir a casa del seu patró.» Segurament... em queda un petit dubte, però té raó. Me'n vaig a casa.

I l'endemà, queda la ciutat amb les restes d'un conflicte que corre el risc d'esclatar en les pròximes eleccions. Un altre jove ha mort pels cops de la policia. Un policia ha quedat cec per les flames. El poble ja n'està fart. I tenen raó, però... a la missa de l'endemà la prèdica és clara. Com a cristians hem de canviar el món amb la força de l'Amor. Si no, no hi ha sentit. I recordo aquella bonica pel·lícula: *La missió*. Al final, un dels jesuïtes diu, més o menys, al seu company: «Si l'única manera de canviar el món és amb la violència, jo no vull viure en aquest món.» I jo tampoc. Però, si podem canviar el món des de l'AMOR i des de la FE, jo lluitaré fins al final, perquè hi ha ESPERANÇA. Cuideu-vos i pregueu pel Togo.

Joan Soler
i Ribas

Col·labora amb nosaltres i aconsegueix la teva butlleta o talonari trucant al telèfon 93 409 28 10

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE
CATALUNYA CRISTIANA
SORTEIG TRADICIONAL 2013
Campanya d'aportacions populars al setmanari
CatalunyaCristiana

1,50€

de contribució al setmanari
CatalunyaCristiana
i de participació al sorteig

Club⁺amics
Sorteig Tradicional 2013

Butlleta número: 000000

1r premi: 2 places per a un Pelegrinatge a Terra Santa (viatge a realitzar durant l'any 2013 o 2014)

2n premi: una estada de 5 dies (de dilluns a divendres) per a 2 persones a l'hotel Abat Cisneros de Montserrat

3r premi: una subscripció gratuïta al setmanari durant un any per al guanyador i una altra per a una persona que ell triï.

Premi Especial: un cap de setmana al Món Sant Benet per a 2 persones entre tots aquells que hagin adquirit un talonari sencer.

El sorteig es farà, si Déu vol, el dilluns 8 de juliol de 2013 a les 10h, davant notari, a les nostres instal·lacions. Si voleu podeu assistir-hi.

Qualsevol taló estripat o esmenat serà nul. Caduca als 3 mesos.

Butlleta
número:

Punt de vista

Daniel Sobradillo

Ecònom diocesà de l'arquebisbat de Tarragona

No sols es tracta d'una creueta, hi ha molt més en joc

Novament la campanya de la renda ja és aquí, aquesta iniciativa que ens recorda la necessitat de complir amb les obligacions fiscals, ens ha de servir també com a mitjà per recordar i incidir en la importància de marcar la creueta i sobretot s'ha d'aprofitar aquest moment per deixar constància de tot el bé que es fa des de l'Església amb els diners que es reben dels declarants.

Segons el CIS, un 75% de la població es declara catòlica, tot i així són un 35% els declarants que marquen la creueta en la declaració de la renda. És evident que podem fer molt per millorar aquests percentatges, informant a aquells que no saben que poden marcar la creueta i donant a conèixer a tothom la tasca que es fa. El sosteniment econòmic de l'Església s'assoleix mitjançant el Fons Comú Interdiocesà, aquest fons representa el 22% del finançament bàsic de les diòcesis i es compon de les aportacions directes dels fidels entre les quals destaquen les col·lectes, els donatius, llegats i herències. L'altra partida és l'assignació tributària d'aquests diners que arriben de tots aquells que han marcat la creueta.

L'activitat pastoral i assistencial de l'Església s'estén mitjançant 22.851 parròquies, 850 monestirs de clausura, 134 hospitals, dispensaris i ambulatoris, 943 llars per a jubilats, 231 guarderies, 168 orfenats, col·legis i universitats, l'any 2012 es van atendre al voltant de 4,5 milions de persones des de totes les entitats que depenen de l'Església. Més de 160.000 persones es posen a diari al servei dels altres en nom de l'Església; 300 milions d'euros del seu pressupost els destina íntegrament a l'activitat caritativa; s'estalvia a l'Estat 30.060 milions d'euros amb la gestió que es du a terme; un 65% dels diners del pressupost de Càritas procedeixen de l'Església perquè Càritas és l'Església i l'Església som tots. En

aquests temps de tant patiment, en els quals el sentiment de solidaritat s'aprecia clarament en les persones més fort que mai, no es tracta sols de marcar una creu per a l'Església, es tracta d'ajudar els que més ho necessiten, conscients que aquest ajut arribarà als destinataris finals a través de l'entitat que segurament gestiona amb més eficiència. Recordeu, l'Estat no entrega cap euro a l'Església per aquest concepte, l'Església no disposa de cap partida en els pressupostos de l'Estat, només sou vosaltres els qui mitjançant un petit gest ajudeu en aquesta acció. Marqueu la creueta i digueu-ho a tothom.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

secretaria@catedralbcn.e.telefonica.net

Contra la raó

«Els homes estan contra la raó quan la raó els és contrària.» Aquesta frase la va escriure un filòsof francès del segle XVIII. L'he trobada en dos escrits recents. I no és una expressió derrotista. La raó pot ser considerada per activa i per passiva. Se'n poden dir moltes coses. Unes a favor i altres en contra. Jo puc tenir la raó. Ho sentim en les converses: «Jo tinc la raó.» És molt difícil parlar amb qui té sempre la raó. «Tu no tens raó.» Com la cara i la creu.

La raó esdevé un argument definitiu. Sense rèplica. Com si fos el final de la pel·lícula. Tots apel·lem a la raó. Tots creiem tenir-la. Tots, si no vigilem, podem fer mal ús de la raó. Agafar-la i considerar-la patrimoni personal i únic. La raó mateixa em diu interiorment que no sempre la tinc. Per més que maquilli la raó, que vulgui col·locar-la en un pedestal argumental, que aixequi la veu en les discussions, no sempre tinc la raó. De vegades sí i, de vegades, no.

Hi ha qui, a l'hora de judicar un esdeveniment o donar

un criteri, s'estableix en un punt on retorna una vegada i una altra. Haver-se d'empassar falses raons fa bastanta ràbia. I, replicar l'argumentació, esdevé impossible. La raó necessita gent humil. Gent que juga net i que cerca la veritat. Gent que escolta les raons de l'altre i que les sospesa.

Els humans, sortosament, tenim el do de l'enteniment, de la raó, de la intel·ligència. Les diverses passions poden ofuscar el nostre criteri. La raó necessita ser purificada, ser educada i apostar per la veritat i el bé.

La raó no és sempre el perquè de tot. El funcionament de les nostres facultats, posseïdes amb alta o no tan alta qualitat, és gairebé inefable. Quan entren en joc els nostres interessos, podem falsificar la raó, tot i que tinguem l'enginy de crear falses bases i les defensem aferrissadament. La raó no és pas una joguina. La podem falsificar tant que, fins i tot, podem arribar a establir que «sempre tinc la raó». I no oblidem que hi ha realitats que la nostra raó no pot abastar. I que tenen plena lògica.

El racionalisme ha funcionat sempre. Entès com a element totalitzador ens pot dur per camins errats i ridículs. La falsa raó ens pot enrogir el rostre. Pot fer-nos gairebé irracionals. La raó veritable pot ser detestada. El problema és que no arribem a un recargolament. De tal manera que estiguem contra la raó, quan la raó ens és contrària. Que jo no tingui la raó no significa que no existeixi.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Carisma, vocació i estat (3)

En la reunió del 1959, va quedar clar que, per viure feliç el matrimoni, cal arribar-hi com a resposta d'una vocació. Em vaig preguntar si era el cas dels meus pares, dels quals guardava un bon record i els agràia el bé donat a la meua vida. Lògicament, aquest esquema que proposo, no se'l van plantejar mai. Recordava com va ser la seva vida. La professió del meu pare li va permetre mantenir la família. No el satisfia gaire. Sempre li vaig sentir a dir: «Abans torero que ferroviari», perquè es distingien pels riscos i no pel que guanyaven. El que els va fer feliços van ser els sis fills que van engendrar. La seva vocació era la d'espòs i pare. El seu prometatge i l'amor i l'interès que ens professava, ho demostrava. La seva afició era la història llegida. La seva fe era l'estructura de la seva vida, fidel a la pregària i a la pràctica sacramental. Va morir acompanyat dels fills i dels germans. Vaig recordar: «On hi ha caritat i amor, allí hi ha Déu...»

Hi afegeixo l'exemple del científic R. Margalef. La seva afició era la biologia. M'explicava les seves passejades observant les colònies vegetals abans de complir els 20 anys. Quan va arribar a la maduresa, va reconèixer que l'havia de desenvolupar seriosament. Als seus estudis anteriors, hi va afegir els universitaris. Es va enamorar d'una companya i es van casar. Quan va rebre un premi mundial, li vam fer un homenatge. La gent jove li va preguntar: «Com compagines ser científic, espòs i pare?» «Molt senzill, durant la setmana sóc investigador i docent, i, el dissabte i el diumenge, el dedico exclusivament a la família.» La seva fe era com les barretes que s'amaguen en una estructura de formigó: no es veuen, però donen consistència. Ens trobàvem a missa cada diumenge. Quan ja estava al final dels seus dies, m'explicava, des de la seva visió científica, què era el cos, perquè jo, sacerdot, mantingués l'esperança en la resurrecció. Els últims dies, a mi i als de la seva confiança, ens demanava que preguéssim per ell.

Pensava que no podia ignorar el testimoni de G. Beretta, que celebrem avui. Va ser conscient de la seva fe. Va pensar fer-se monja, però va descobrir que la seva vocació era una altra. Primer va militar a l'Acció Catòlica, va ser metgessa, esposa i mare. Una dona exemplar actual, el vestit que llua a l'estampa de la seva canonització, el seu somriure, el seu testimoni radical, cristià i heroic, ha de ser conegut. Clergues insignes i religioses que van ser fidels a una regla que no és la comuna de la gent. El coneixement de la seva vida no atrau, com el d'aquesta dona del nostre temps, que va viure d'aquesta manera, que no va necessitar ser fundadora de cap institució religiosa perquè l'Església l'hagi inscrita en el catàleg dels sants.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
 lserrall@gmail.com

Aprendre a acceptar-se

Acceptar significa saber rebre. N'hi ha prou de fer un cop d'ull a les dades contenides al carnet d'identitat per adonar-nos que la gran majoria són un do, quelcom que hem rebut sense triar-ho: la data i el lloc de naixement, els pares, la llengua materna, el físic condensat a la foto... Tantes coses! Davant d'això, hi ha actituds diferents: agraïment, rebel·lió, disgust, desafiament, queixa... A partir d'aquestes dades, haurem de fer les nostres conquestes, escalar el nostre cim, buscar el nostre benestar, lluitar per un món millor.

Si una persona no s'accepta ella mateixa (talents, nivell d'intel·ligència, físic, història, capacitats, maneres de ser, salut...), patirà i farà patir. Acceptar-se no significa deixar d'esforçar-se, sinó treballar amb intel·ligència a partir dels dons rebuts. Un adagi popular ho recorda de manera gràfica: «Cal llaurar amb els bous que es tenen.» Acceptar-se no implica perdre ambició sinó canalitzar-la a partir dels propis talents. Si algú no té oïda musical, no s'ha d'entestar a ser director d'orquestra, però sí que pot ser un escriptor excel·lent, un bon mecànic, un esportista magnífic, un actor de teatre ben expressiu...

En el fons de l'acceptació de si mateix, existeix una pugna entre els ideals i la realitat. Perdre de vista els ideals manté la persona atrapada en una realitat xata, sense relleu. Perdre de vista la realitat permet volar entre núvols, però no aterrar mai en res concret. Cal compaginar ideals i realitat, de manera que els ideals sàpiguen millorar la realitat, sense trencar-la en mil pedaços. Tant l'orgull com

«Acceptar-se no significa deixar d'esforçar-se, sinó treballar amb intel·ligència a partir dels dons rebuts»

l'enveja impedeixen acceptar-se. L'orgull, en nom dels ideals, es nega a acceptar la mateixa realitat i s'autoenganya. Haurà d'aprendre la humilitat per cultivar de manera efectiva els seus talents. L'enveja, atenta a la realitat dels altres, instal·la la persona en un

sentiment d'inferioritat i d'insatisfacció. Pensa, erròniament, que si tingués les qualitats dels altres podria triomfar en la vida i ser feliç. Mentre plora per no tenir-les, deixa de treballar amb alegria els seus talents i s'aboca a la insignificança.

Quan una persona troba el seu lloc al món i viu amb goig la seva vocació personal, quan rep amb gratitud els regals que la vida li dona, quan descobreix el talent que el pot fer feliç i el treballa amb esforç i entusiasme, no perdrà el temps a creure que les diferències amb els altres són discriminacions i no es queixarà de la seva sort. Al contrari, serà una persona agraïda, conscient dels seus límits, perquè ningú no és perfecte.

En els moments més difícils, pregarà amb una oració, que ha après de memòria: «Déu meu, dona'm la serenitat per acceptar les coses que no es poden canviar, valor per canviar aquelles que es deixen canviar i la saviesa per diferenciar-les les unes de les altres.»

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
 vique70@yahoo.es

Una altra cara de Sant Jordi

Escric aquestes línies al capvespre d'un dels dies més bonics de l'any a casa nostra: Sant Jordi. Avui he sortit ben aviat de casa per poder arribar abans a la presó i combinar la visita als meus amics amb la festa als carrers i, sobretot, a la Rambla del Raval.

A Quatre Camins he gaudit de la fira que allà també s'organitza per celebrar la festa, amb els seus treballs i he rebut una rosa de paper feta amb il·lusió pels interns. Almenys és un dia que trenca la monotonia de la vida en reclusió.

«Produeix més satisfacció donar que rebre»

Després m'he acomiadat dels meus amics i he tornat al meu barri.

La Rambla del Raval amb el seu caire intercultural lluïa d'una manera especial.

Les paradetes de roses, llibres i treballs manuals de les diferents associacions omplien de dalt a baix tot el carrer, i augmentaven la varietat de colors amb què sempre llueix aquest indret obert i privilegiat del barri. Però no és això el que m'ha produït una emoció que difícilment podré expressar en paraules. Deixant de banda tota l'harmonia de gent entregada als més desafortunats que omplia amb les seves paraules la nostra Rambla, les fileres de nens i nenes de totes les nacionalitats que componien aquella simfonia d'amor i amistat que és el Raval, ha estat un fet meravellós, una iniciativa genial la que ha arrencat alguna llàgrima furtiva dels meus ulls. Va ser una iniciativa de Tot Raval en la qual Cintra hi va col·laborar amb il·lusió: els nois i les noies de l'ESO d'aquest centre enguany no posaven parada. Però la seva contribució a la bellesa d'aquesta diada seria molt més gran: anirien a un casal de gent gran del barri i en traurien els avis amb les seves cadires de rodes per contemplar la bellesa dels carrers.

Enmig d'aquella gentada que contemplava, comprava, venia, passejava i convivía, una llarga filera d'adolescents que avançaven cofois amb les seves precioses càrregues, els avis d'un casal, empesos amb molta cura, enmig de l'ambient festiu del barri, rebien el somriure amistós de la gent que omplia la Rambla del Raval.

Conec aquells nois, les seves mancances, les seves dificultats, la seva vida... I és, precisament per això, que he sentit una gran alegria i emoció en veure la seva felicitat: la de donar més que rebre.

El dia ha estat esplèndid. Els carrers de Barcelona eren una joia. Els escriptors de *best-sellers* han estat feliços firmant els seus llibres. Però aquella filera de nois i noies passejant avis eren un llibre obert que no tenia preu.

Zoom

La Festa del Treball s'ha celebrat arreu del món amb accents diferents. A Espanya i Catalunya centenars de milers de treballadors han sortit al carrer per protestar per la rebaixa dels sous, els acomiadaments massius i l'altíssima taxa d'atur. A Bangla Desh les manifestacions han recordat els centenars de treballadors morts per l'enfonsament d'una fàbrica que no complia cap norma de seguretat.

Eduard Brufau

Agustí Codinach

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
 (EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
 (EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
 (EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL
 24 H. AL DIA

Informeu-vos-en al telèfon: 934 092 810
 Fax: 934 092 775 -
 c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona
 e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

El meu claustre és el món

El claustre del món, el meu claustre, s'ha fet més gran, i té les dimensions inabastables de l'afecte i el suport de tantes persones amb les quals en els últims anys estic compartint el somni d'una humanitat reconciliada.

Mai no m'hauria imaginat que el batec del meu cor estigués en sintonia amb tanta gent meravellosa, com la que em trobo avui i que lluita pel canvi de model social i per la instauració del regne.

Alguna cosa em deia en el meu cor que havia de dir en veu alta —per escrit— el que ressonava en el silenci de la meua cel·la conventual; en l'atapeïda sala de la plataforma dels aliments, en el cor de la pregària de cada dia; el que sentia

quan se m'estremien les entranyes davant el dolor i la indefensió de tanta gent...

Havia de dir en veu alta com ressonava el missatge sempre nou de l'Evangelí, que per a mi conté la clau i el secret de l'autèntica fraternitat, i havia de dir com la figura i la persona de Jesús de Natzaret, aquell que va fer una opció per la humanitat, i que es va fer «un de tants» ha esdevingut la força, el model i la passió de la meua existència.

Ho dic i ho repeteixo: sóc molt, molt, molt afortunada. I us ho explicaré.

Jo he fet un vot i un compromís de pobresa,

però sóc molt rica: sóc milionària, de valors intangibles però reals: tinc salut, amics i amigues, persones amb qui puc compartir l'entusiasme i el treball per les causes de les persones més empobrides, dels que no compten.... I per això no em fa mandra gastar-me i desgastar-me —si em permeteu l'expressió— per dibuixar en aquest món i en l'espai en què em moc i que diàriament trepitjo, oportunitats i somriures; per semblar esperances, perquè encara que sovint sigui dur remar en contra del sistema i superar les dificultats, i fins i tot experimentar el cansament, veig que de mica en mica he anat sumant complicitats i noves veus, i que som molts els que junts fem sentir la veu dels que no tenen veu.

Lucía Caram

Religiosa dominica de Manresa

La sal de la terra

Trailwalker: «caminar junts» també des de la universitat

«Caminar junts», sovint, expressa una àmplia gamma d'aspectes antropològics. Fa unes setmanes, Intermón Oxfam va organitzar per tercer cop a Catalunya la *Trailwalker*. Aquesta marxa, organitzada per lluitar contra la pobresa, és un dels majors desafiaments esportius i solidaris del món, consisteix a recórrer a peu 100 km en un màxim de 32 hores amb equips de quatre persones, els quals es comprometen a aconseguir donatius entre els seus amics i familiars. En aquesta 3a edició hi van participar 260 equips —amb una aportació mínima de 1.500 euros— i es van recaptar més de 600.000 euros que es destinaran a projectes per lluitar contra la pobresa i ajudar localitats perjudicades per la sequera a la zona de Sahel, a l'Àfrica occidental. En aquesta comunitat s'instal·laran diferents pous d'aigua.

El 20 d'abril, 75 estudiants i 7 professors de Blanquerna-URL van participar com a voluntaris en aquesta marxa en dos àmbits, el de la salut i l'esportiu. D'una banda, la Facultat de Ciències de la Salut va ser la responsable del servei de Fisioteràpia en el control de Girona —km 56—, amb la col·laboració de 35 estudiants de 3r i 4t del grau els quals van atendre 459 participants. També s'han recollit dades per fer un treball de camp sobre el perfil demogràfic dels usuaris que han passat pel servei, de les lesions i del tractament aplicat. De l'altra, 40 estudiants de 4t curs del grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport van formar part dels voluntaris que s'ubicaven en els diferents punts de control distribuïts pels 100 km de recorregut, donant suport a l'organització i als participants. També, investigadors del

Grup de Recerca i Innovació sobre Esport i Societat (GRIES) estan duent a terme una recerca que permetrà conèixer la diversitat de perfils participants. Blanquerna, també, va estar representada en la marxa per un equip format per professors i personal no docent de les tres Facultats Blanquerna-URL, que va fer els 100 kilòmetres de recorregut.

Tota aquesta experiència confirma que davant els grans reptes del món contemporani també són possibles grans respostes. I que la universitat, des del potencial dels seus recursos humans, el coneixement i la recerca, la pràctica professional, el voluntariat, la condició física i l'esforç, la col·laboració econòmica de la comunitat, etc., pot contribuir-hi d'una forma molt activa en aquest «caminar junts» avui del tot necessari.

Andreu Ibarz

Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació
Blanquerna-URL

Mirada al món

En primera persona

Durant la Jornada Interdiocesana del Clergat que es va celebrar al monestir de Poblet el propi passat 22 d'abril, els més de cinc-cents preveres i diaques d'arreu de Catalunya que hi vàrem participar, poguérem gaudir de les suggeridores reflexions del cardenal Christoph Schönborn sobre la missió específica del ministeri sacerdotal en el context actual d'una necessària nova embranzida evangelitzadora al continent europeu. L'actual arquebisbe de Viena, teòleg reconegut d'ortodòxia incontestable, insistí en el caràcter «instrumental» del sacerdoci ministerial: el sagrament de l'Orde no constitueix els bisbes i els preveres com a «castes» diferents per damunt dels altres cristians, sinó que els posa al servei de tots com «un dels mitjans pels quals el Crist no cessa de construir i de conduir la seva Església» (C.E.C. n. 1547).

El ministre ordenat, doncs, és essencialment un *servidor* del projecte d'amor de Déu envers la humanitat sencera, i l'Església, a través de tots els seus membres, està cridada a anunciar i a realitzar aquest designi diví al llarg dels segles i en tots els pobles de la terra, essent transmissora de la misericòrdia divina. Avui més que mai, cal un anunci explícit del Déu misericordiós que ens ve a l'encontre en la persona de Jesucrist, que es continua fent present en el món a través dels seus deixebles. Aquest anunci no ha de ser fet de manera abstracta ni genèrica, sinó en primera persona, donant testimoni d'allò que Déu ha obrat en la pròpia vida i comunicant la plenitud existencial que experimentem quan ens comprometem com a cristians. Només així serem creïbles i atractius, també per a persones que recelen d'ideologies i doctrines,

i no són amants de la religió institucionalitzada, però que es deixen qüestionar per testimonis coherents de vida.

El cardenal Schönborn indicà que massa sovint en l'àmbit eclesial ens limitem a parlar d'una manera general i neutra sobre les coses espirituals o bé sobre les nostres activitats apostòliques i pastorals, sense exposar-nos a compartir les nostres vivències personals, inclosos els nostres fracassos, i ens encoratjà a fer-ho, tant cap enfora en l'acció evangelitzadora com cap endins, entre persones compromeses eclesialment. Ell mateix ens en va donar exemple durant la seva estada a Poblet, amb el seu estil franc i directe, i crec que va ser sobretot per això que es va guanyar la nostra simpatia i ens va positivament estimular a ser més capaços de compartir sense temors ni excessives prevencions.

Cinto Busquet

Capellà i teòleg

La Bíblia, un «best-seller»

La Bíblia torna a ser el llibre més venut del món. El lloc web Visual News ha publicat una llista amb els deu llibres més llegits dels darrers 50 anys al món, basant-se en els llibres amb més còpies venudes. La llista és liderada per les Sagrades Escriptures amb 3.900 milions de còpies venudes. El segon lloc és per a *Cites del president Mao Tse Tung*, amb 850 milions de còpies. *Harry Potter* el segueix en tercer lloc, amb 400 milions.

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

Estimar la sardana

Només quatre ratlles per felicitar-vos pel programa *Tot sardana*, de Ràdio Estel, que condueix en Gerard Carrión. En sap, el fa interessant, és amè... I evidentment en aquest moment és el programa sardanista radiofònic, dels molts que s'emeten, que té una major audiència. Per a nosaltres, una clau d'aquest èxit és que en Gerard és sardanista, balla sardanes, el trobem a moltes ballades i aplecs i sempre ballant. És la millor manera de conèixer algun tema del qual es parla: practicant-lo i estimant-lo.

RAMON RODÓN
President de l'Agrupació sardanista L'ideal d'en Clavé de les Roquetes
Barcelona

Record emocionant

Sóc Jordi Casas, director de les Escoles Pérez Iborra i nét de la seva fundadora, Montserrat Pérez

Millorar la comunicació

Deia el portaveu del PP al Congrés dels Diputats, Alfonso Alonso, que els polítics han d'estar al carrer i han de mirar les persones als ulls. Estava escoltant un programa de debat i tots els contertulians opinaven que això és el que s'hauria de fer i el que es troba a faltar en el govern. Jo opino el mateix. Com se'ls podria fer entendre que els falla la comunicació, que han de connectar amb els ciutadans? Tota la resta pot estar bé, regular o malament, però si no ho expliquen, o ho fan després d'un mes o només de forma tècnica, ja res no és igual, no serveix. Penso, a més, que haurien d'adonar-se que la gent suporta les conseqüències de la crisi amb gran serenitat, perquè podrien deixar-se endur per la desesperació i estar al carrer dia sí, dia també. Potser ho resumiria demanant que observin més i es comuniquin més i millor amb un gran respecte a les persones i les seves situacions.

MAYTE B. PUJOL
Barcelona

Iborra. Fa unes setmanes vaig llegir l'article que Joan Pallarès-Personat va dedicar a la meva àvia i la veritat és que des del moment en què vaig llegir-lo que volia escriure-li per agrair-li tan amable ressenya. Em va emocionar veure que després de tants anys encara avui la seva persona desperta la curiositat d'un historiador i li dedica un espai en una publicació com *Catalunya Cristiana*.

JORDI CASAS
Barcelona

Reducció dràstica

L'ajuda oficial de l'Estat espanyol per a la Cooperació al Desenvolupament cada any és menor. El 1980 es va acordar a l'ONU que l'ajuda dels països per a aquesta finalitat fos el 0,7% del PIB. L'aportació de l'Estat espanyol el 2008 va assolir

el 95% d'aquesta quantitat, però ha disminuït fins a un 70% menys. Fins i tot Portugal i Irlanda que estan en situació econòmica més complicada tenen millors dades en cooperació al desenvolupament. Des del PP, han manifestat que tant Rajoy com el ministre Margallo opinen que no cal endeutar-se més, que cal ser responsables i que ja es farà més quan es pugui.

Les ONGD (organitzacions no governamentals d'ajudes per al desenvolupament), la majoria d'inspiració catòlica a Espanya, defensen la solidaritat amb els més pobres. Els espanyols augmenten les ajudes i demanen al govern que «no s'oblidi de les persones i comunitats que més pateixen». Un cop més les retallades són per als més empobrits.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Confessió i confessions

Un amic contraurà matrimoni prope-rament. La veritat és que la seva vida no ha estat gaire exemplar i ha tingut moltes aventures abans de conèixer la noia amb qui es casarà. M'ha dit que abans del matrimoni vol sincerar-se amb ella. Jo li he comentat que no em sembla prudent. Com ho veu vostè? També aprofito per preguntar-li sobre la manera de confessar certs pecats. Cal entrar en detalls?

Estrictament parlant, només tenim obligació de confessar els nostres pecats mortals davant del confessor i en el context del sacrament de la Penitència. De vegades pot ser una imprudència greu comentar-ho a altres. El cas que em comenta és delicat. El temps de nuviatge és propici perquè els futurs esposos tinguin un coneixement cabdal i suficient de la persona amb qui contrauran matrimoni. En la declaració que signen els contraents diuen que coneixen prou i accepten la persona de l'altre. Em preocupa el cas d'aquest amic seu. Com comprendre jo he resumit la consulta, però pel que vostè explica veig que aquest jove tindrà problemes seriosos per viure la fidelitat matrimonial. Malauradament això passa avui sovint. Nois i noies, en una promiscuïtat sexual del tot contraproductiu, tenen moltes «aventures» abans de casar-se. El problema és que s'han habituat a una manera de vida que no és fàcil canviar. De fet, constatem moltes ruptures per infidelitats en contraents que abans del matrimoni han dut una vida llibertina. Cal educar els joves en la castedat i l'autodomini si volem famílies estables. En aquest cas pot ser que sigui convenient que aquest jove se sincer, amb tacte i delicadesa, amb la seva promesa, perquè potser ella se n'ha fet una idea que no es correspon a la realitat. I perquè ella tingui aquest coneixement suficient que es demana abans del matrimoni. I, és clar, ha de manifestar-li el propòsit ferm que les aventures s'han acabat. Si ho accepta, perfecte, i si no, val més que ho deixin ara abans no sigui massa tard. Deia sant Josep Manyanet: «Abans de casar-te, mira el que fas.»

Pel que fa a la seva pregunta sobre el grau de detall que cal tenir en la manifestació dels pecats, li diré que cal ser clars, concrets, concisos, complets i discrets. El confessor és intel·ligent i té experiència. I em permeto recordar un discurs de Joan Pau II a la Penitenciera Apostòlica on precisava que els confessors en determinats temes han d'abstenir-se de preguntar innecessàriament.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Amb bon humor...

Centenari del naixement del Gmà. Gilbert Galceran

Agustí Esteve

El 12 de maig es clou el centenari del naixement del Gmà. Gilbert Galceran, que fou monjo cistercenc del monestir de Santa Maria de Solius, al Baix Empordà. Va néixer a Vilanova i la Geltrú i se'n va anar a la casa del Pare el dia 1 d'agost del 2009. Es deia Artur de nom de pila, i en entrar a l'orde va rebre el de fra Gilbert.

Va estudiar Medicina a Barcelona i a Saragossa. L'any 1942, en començar el darrer curs de la carrera, va decidir fer-se monjo de l'orde del Cister. Durant tota la seva vida es va dedicar al pessebrisme, també al monestir de Poblet, i cap a l'any 1950 a l'abadia d'Hauterive, vora Friburg (Suïssa), i a partir del 1953 a Roma, on va ser destinat, i residia a la Casa General. Va ser soci fundador de l'Associació Italiana d'Amics del Pessebre i va rebre l'encàrrec de construir-ne un per al Museo Colitti, a Campo-Basso. Va fer conferències i exposicions.

El 1970, per refer-se d'un estrès, va demanar d'anar al monestir de Santa

Maria de Solius, on ja es va quedar. Amb el temps, fins al 2002, va anar construint els 39 diorames de l'actual exposició del Pessebre de Solius. Són gairebé tots de tema bíblic, inspirats

en l'Evangeli. Tenen un gran valor artístic, popular i religiós. El visiten anualment unes vint mil persones.

L'any 2000 li va ser adjudicat el Trofeu UN-FOE-PRAE, de la Federa-

ció Pessebrística Universal, en el XVI Congrés que va tenir lloc a Pamplona. El 2004 va obtenir un diploma del XLII Congrés Nacional Pessebrista, de Villarrobledo, per ser el primer pessebrista d'aquí amb tres museus pessebrístics a Europa. El 2006 va rebre el diploma de Mestre Artesà per part de la Generalitat de Catalunya. I també un homenatge nacional al XLII Congrés, celebrat a Vic.

Com a curiositat, un dels diorames de la col·lecció, precisament de marcat caràcter català, és actualment al Vaticà a petició del cardenal de Barcelona, que el coneixia de l'exposició. Esperem que aquest diorama nadalenc, titulat *El pessebre de la parròquia*, aviat sigui retornat al seu lloc d'origen, el monestir de Solius, i així tinguem el goig de contemplar aquesta meravella, obra del Gmà. Gilbert Galceran, juntament amb tots els altres quadres. El monestir de Solius té la satisfacció de poder oferir aquest servei cultural, tan propi de la seva missió religiosa, i adient a la tradició monàstica de ser acollidors amb tothom.

Celebrada la Pasqua del Centre Passatge a Begues

Carmina Gómez

La comunitat de fe del Centre Passatge, de la Institució Teresiana a Barcelona, fa trenta-sis anys que vivim i celebrem la Pasqua a Begues, a la comarca del Baix Llobregat.

Aquest any la trobada ha tingut com a eix «Jesús, pa de vida», pa partit, que es dona en l'Eucaristia. Hem contemplat Crist trencat, crucificat; ens solidaritzarem amb tants cristians que són cada dia trencats, partits, perseguits a causa de la seva fe i hem

reconegut homes i dones que viuen desfigurats, amb una vida trencada pel patiment de la marginació, de la pobresa, de l'orientació sexual, del gènere... Hem celebrat el gran esdeveniment de la resurrecció de Jesús perquè amb Ell sabem que tots estem cridats a viure per sempre.

La Pasqua de Begues, a més dels ritus pasquals preparats per tota la comunitat, té la característica de dedicar cada any una especial mirada al món. En aquesta edició es va tocar el tema de la llibertat de religió i en especial la realitat dels cristians perseguits. Va dirigir el taller Nieves Sant Martí, coordinadora de l'edició en espanyol de Zenit.

El taller sobre «Llibertat religiosa i mitjans de comunicació» va donar peu a un profund debat sobre la llibertat religiosa com a dret fonamental, el seu estat en el món, a partir de l'últim informe de la fundació catòlica Ajuda a l'Església Necessitada (AEN), i les causes de la persecució dels cristians en determinades zones del planeta. S'ha considerat l'especial incidència del cristianisme en l'equiparació de drets de les dones i en la defensa de la dignitat de les persones

pertanyents a castes postergades, i les conseqüències que això comporta en determinades cultures.

Els punts forts del taller van ser el món islàmic: el Pakistan i l'Índia, llei de la blasfèmia; els integrismes islamistes a Àfrica; la situació dels cristians a Terra Santa i al Pròxim Orient; el laïcisme agressiu a Espanya, novetat dels últims anys i països postindustrialitzats i postmoderns: discriminació contra signes cristians o obligació d'aplicar lleis antivida a organitzacions sanitàries confessionals subvencionades per l'Estat, entre altres arguments.

En l'estada a Begues participen adults, joves i infants, que en alguns moments es reuneixen per separat, mentre que la participació en les celebracions litúrgiques és comuna. Així, els nens elaboren expressions artístiques que enriqueixen el moment litúrgic amb la seva creativitat, mentre que els joves protagonitzen la preparació d'alguns actes com és el cas del Camí de la Creu, aterrat a la realitat social de moment. Aquests mateixos joves, el Dissabte Sant, fan una caminada per la muntanya i comparteixen els seus moments de pregària i reflexió.

II Xalesta Marista d'Antics Alumnes

Esther Montoy

El dissabte 27 d'abril, dia de la Mare de Déu de Montserrat i en el marc de les festes col·legials, unes 200 persones es van reunir al col·legi Maristes Montserrat de Lleida per celebrar la segona edició de la Xalesta, una festa esportiva que té per objectiu retrobar els antics alumnes de centre amb

professors que han estat o encara són docents de l'escola.

Tots els participants han de formar equips d'un mínim de 4 nois i 4 noies, independentment que siguin de diferents promocions, i posar-hi un nom. Els equips es van enfrontant en diferents proves, tal com feien quan eren alumnes de l'escola, per acabar amb la tradicional estirada de corda.

Paraula i vida

Les xarxes socials

Els mitjans de comunicació social tenen avui tanta importància que per a molts són el principal instrument informatiu i formatiu, i també l'orientació i la inspiració per als comportaments individuals i socials. Avui no podem concebre el món sense aquests nous sistemes de comunicació. Aquestes noves tecnologies ens apropen als esdeveniments d'arreu dels cinc continents, alhora que ens fan estimar més la nostra petita realitat local.

La Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, promoguda per la Santa Seu després de la celebració del Concili Vaticà II, se celebra avui, festa de l'Ascensió del Senyor, i té com a lema «Xarxes socials: portals de veritat i de fe; nous espais per a l'evangelització». El Sant Pare emèrit, Benet XVI, va fer públic —com és tradicional— el missatge per a aquesta jornada el passat 24 de gener, festa de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes.

Les paraules del missatge són molt positives. Es-

pecialment en afirmar que «els creients adverteixen de manera cada vegada més clara que si la Bona Notícia no es dona a conèixer també en l'ambient digital podria quedar fora de l'àmbit de l'experiència de moltes persones per a les quals aquest espai existencial és important».

El Sant Pare ens recorda que en l'ambient digital la paraula escrita es troba sovint acompanyada d'imatges i sons. Les paràboles de Jesús són un gran exemple de comunicació eficaç. Una bona comunicació ha d'estimular la imaginació i la sensibilitat afectiva d'aquells als quals volem invitar a una trobada amb el misteri de l'amor de Déu. D'altra banda, sabem que la tradició cristiana ha estat sempre rica en signes i símbols; pensem, per exemple, en la creu, les icones, el pessebre, les imatges de la Mare de Déu, els vitralls i les pintures de les esglésies, que foren anomenades la *Biblia pauperum*, la Bíblia dels pobres. Una part substancial del patri-

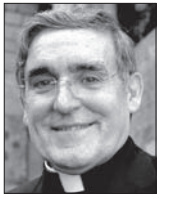
moni artístic de la humanitat ha estat realitzada per artistes i músics que han intentat expressar les veritats de la fe.

Posats al servei de l'Evangeli, aquests nous mitjans, amb les seves tècniques més actuals, ofereixen també la possibilitat d'evangelitzar; és a dir, com diu el Sant Pare en aquest missatge que comento, «fer que els homes i les dones del nostre temps estiguin sempre oberts al que el beat cardenal Newman anomenava la "llum amable" de la fe». Com deia Pau VI, l'Església troba en aquests instruments de comunicació «una versió moderna i eficaç de la trona», i fins i tot podríem dir del tradicional campanar.

Per això, la nostra arxidiòcesi està fent un esforç per fer present l'espiritualitat cristiana en aquestes noves tecnologies i agraeixo el treball de totes les persones que fan possibles aquestes iniciatives pastorals en el camp digital.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Entrar a l'espai cristià

«Va ser elevat», diu el llibre dels Fets. En concret assenyala, referint-se a l'Ascensió del Senyor:

«Va ser elevat en presència d'ells, i un núvol el va amagar als seus ulls.» El fet va succeir en una muntanya on Jesucrist s'havia citat amb els onze deixebles. Tantes vegades Jesús escull una muntanya per a ocasions importants! I aquesta vegada, com si fos una metàfora, des del cim de la muntanya s'eleva al cel.

El papa emèrit Benet XVI comentava: «Jesús entra a l'espai diví.» No es queda a l'espai terrestre, ni tan sols a les seves capes altes, on un astronauta va dir, amb ironia absurda, no haver-lo vist. Entra en un nou espai, la reialesa de Déu. El mateix Papa aclareix que «la paraula cel no indica un lloc sobre les estrelles, sinó quelcom molt més agosarat i sublim: Crist mateix, la persona que acull plenament i per sempre la humanitat».

La resurrecció de Crist i la seva pujada al cel és penyora de la nostra resurrecció i vida eterna, es

diu en les misses de difunts. És la realitat consoladora que no tot acaba en aquesta vida terrenal. És cert que creure en això requereix tenir fe, i que la fe és un do, una gràcia divina. Però també la raó és un do diví! No l'hem fabricat nosaltres. Etienne Gilson, fent-se ressò de la doctrina tomista, deia que la intel·ligència és la creació més meravellosa de Déu.

Són reflexions difícils d'acceptar en una època en què es rebutja qualsevol explicació no científica, és a dir, que no pugui ser comprovada, mesurada i proclamada per l'home. Però això no és patrimoni dels nostres dies. Ja Pascal argumentava que «l'oposició no és entre Déu i un mateix, sinó entre una estima cega d'un mateix que comporta un desconeixement de Déu, i un coneixement de nosaltres que ens fa reconèixer la necessitat de Déu». El lema del món pagà, tan antic, era aquell «mengem i beguem que demà morirem». Tenien raó en el «demà morirem», però es quedaven curts.

Els faltava: «I després ressuscitem i serem acollits per Déu eternament.» I això ho canvia tot. Menjar i beure, és a dir, divertir-se tancats al nostre egoisme, no ajudarà les persones a accedir al lloc que Déu ens té preparats, però tampoc ens fa feliços en aquesta vida!

La felicitat es troba a viure d'acord amb la voluntat creadora de Déu i els seus manaments. ¿No tenim experiència que quan abandonem en Déu les nostres preocupacions, per greus que siguin, ens arriba un consol que ningú més no ens pot donar? ¿No és cert que quan ens lliurem als altres prestant petits serveis, sentim una pau interior i una satisfacció molt grans?

L'Ascensió és entrar en l'espai diví. És un altre món; però ja en aquest, si vivim amb l'amor a Déu, se'ns fan divins els camins de la nostra vida ordinària. I si es diu que tots els camins condueixen a Roma, més cert és encara que tots els camins recorreguts amb Déu ens porten al cel.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Presència secular de les clares

Carme Munté
Mataró

Són les onze del matí i arribem al nostre destí: el monestir de Santa Maria de l'Assumpció de Mataró. Vist des de fora, l'edifici conventual, que segueix minuciosament el disseny arquitectònic de les construccions franciscanes-caputxines, té tot l'aspecte d'una gran casa de pagès al mig de Mataró. L'austeritat de vida de les germanes clarisses caputxines és la marca de la casa.

Fa cinc dies que ha plogut sense parar i, per això, quan accedim al convent per la porta de l'hort, l'olor de terra humida ens arriba com un enyor de temps preterits. El monestir de les clarisses caputxines de Mataró es va construir al segle XVIII a l'indret anomenat l'Esplanada en un temps en què a l'entorn només hi havia horts. Actualment, està envoltat d'edificacions i molt a prop del parc central de Mataró. D'aquí que aquesta construcció de grans proporcions hagi esdevingut amb els anys un oasi enmig de la ciutat.

Ara que ha sortit el sol, l'hort es presenta esplendorós. Del conreu se n'ocupa un pagès que, a canvi, té el compromís de donar una petita part de la collita a les religioses per al seu consum. Realment tenim la sensació d'estar ben bé al mig del camp. Per afavorir encara més l'ambient rústic trobem el Bambi, el gos petaner de la comunitat, que camina al nostre encontre.

Mentre li fem les moixaines de rigor, la mare abadessa ja ens espera a la porta. Montserrat Beya és actualment l'única catalana de la comunitat. Filla de Sant Feliu de Guíxols, va entrar al monestir el 1956 i va fer la professió solemne el 1960. Des de l'any 1980 és la mare abadessa.

El seu testimoni ens ajuda a copsar com ha canviat la vida contemplativa al llarg dels anys, especialment arran del Concili Vaticà II quan la clausura estricta va deixar pas a un contacte i comunicació més grans amb el món exterior.

«Tot ha canviat», reconeix la mare abadessa, «la nostra vida és d'estar soles, però en comunicació amb el món». Són moltes les persones de Mataró i d'altres poblacions que acudeixen al convent de les clarisses caputxines per portar-los les seves peticions. En la seva vida dedicada a la pregària, les germanes fan seves les necessitats de les persones, del poble de Mataró i del conjunt de la societat i del món.

Assegudes a la sala capitular, sota el quadre de *La Crucifixió* d'Alfred Opisso, conversem amb la mare abadessa. Ben aviat s'hi van afegint més germanes i l'estança es va omplir de rialles i espontaneïtat. Maria Àngeles, Montserrat, Teresa, Leonor, Irene, Ludivina, Esperanza i Maria Inés són les vuit germanes que actualment conformen la comunitat de

Imatge de l'hort.

La mare abadessa, a la nostra arribada.

Sis de les vuit religioses que conformen la comunitat.

clarisses caputxines de Mataró vivint amb radicalitat el carisma de santa Clara i sant Francesc d'Assís: fraternitat i pobresa. Com llegim a la Regla de Santa Clara, 1, «la forma de vida de les germanes pobres instituïda pel benaurat Francesc és aquesta: guardar el sant Evangeli de Nostre Senyor Jesucrist, vivint en obediència, sense res propi i en castedat».

Al convent de les clarisses caputxines de Mataró el dia comença ben d'hora i transcorre al compàs de la litúrgia de les hores. Les germanes es lleven a les sis i a dos quarts de set fan la pregària de laudes, seguida d'una hora de pregària personal. A les vuit se celebra la missa diària (els diumenges és a dos quarts de deu), presidida pel capellà del convent, P. Emili Gil. Després es fa la pregària de tèrcia i matines, i a un quart de deu esmorzen. A continuació cadascuna de les religioses es dedica a les tasques que té assignades.

I així, les podem trobar ocupades en tasques domèstiques com són cuinar, netejar o tenir cura de les germanes ma-

«A causa de l'escassetat de vocacions, han arribat a la comunitat quatre germanes mexicanes, que ajuden a donar vida al monestir»

ltes, però també exercint altres feines que procuren el manteniment econòmic de la comunitat. Tenen un petit taller de confecció de roba —fan casulles, albes, hàbits, brodats— i de rentat, emmidonat i planxa. Un altre ingrés els arriba gràcies a la venda d'ous —tenen una trentena de gallines— mentre ara es plantegen oferir rebosteria. «En altres èpoques els convents es podien mantenir gràcies als benefactors, però avui dia necessitem altres recursos», reconeix la mare abadessa, mentre indica amb la mirada el gran edifici conventual.

Vida de pregària

A dos quarts de dues, les germanes resen la pregària de sexta. Després de dinar, és el moment de l'estació del Santíssim i del rés de nona. Mitja hora de lectura comunitària, i continuen amb les respectives feines. Amb les vespres, el rosari i les completes, acaba la jornada. Ja només queda sopar i anar cap a dormir.

Aquesta vida de dedicació plena a la pregària va ser el que va atreure la xilena Irene León Castro a abraçar la vida contemplativa en el carisma de les clarisses caputxines. Nascuda l'any 1959 a Valparaíso, Irene León és actualment

IR AMB MOTIU DE LA MARE DE DÉU DE FÀTIMA

Clarisses caputxines a Mataró

la vicària de la comunitat. Va arribar a Mataró per motius de feina, i gràcies al guiatge espiritual del P. Josep Clapers i a la invitació de la germana María Ángeles, l'any 1988 va ingressar com a postulante a la comunitat de Mataró.

«Quan passava a prop del convent m'admirava la seva vida d'oració», explica aquesta xilena que ja des de petita se sentia poderosament atreta per la vida de pregària: «Sempre tenia ganes d'estar amb Déu Nostre Senyor.» Tants anys després de la seva arribada al monestir de Mataró, manifesta obertament la seva felicitat per una vida senzilla de fraternitat i pobresa, on la pregària es viu en tot moment. A les joves que s'estiguin plantejant la vocació a la vida contemplativa els diu que no tinguin por, que no es deixin portar pels tòpics o pels comentaris que fan els altres. «Hem de ser lliures», afirma.

Una de les característiques de les religioses clarisses caputxines de Mataró és la universalitat de procedències. Catalana, gallega, andalusa, xilena... i també mexicanes. Una altra característica és la diversitat d'edats, des de la més gran, que té 87 anys, fins a la més jove, de 40.

A causa de l'escassetat de vocacions, l'any 1996 van arribar a la comunitat de Mataró tres germanes clarisses procedents de Zacatecas, Mèxic. Des del setembre passat hi ha una altra germana mexicana.

Elles col·laboren a donar vida a una comunitat fortament arrelada en la història de la capital del Maresme. La mexicana Ludivina Guzmán, de 48 anys, afirma que davant l'escassetat vocacional que es viu a Europa, ara és moment de donar-li suport. «L'essencial del nostre carisma és la vida litúrgica i, en aquest sentit, és la mateixa visquis on visquis», afirma. Reconeix que actualment a Mèxic tenen vocacions suficients, mentre que a Europa, i en particular Catalunya, les vocacions escassegen. Ella ha tingut clar des de ben jove que quina és la seva vocació: ser missionera des del claustre.

Què els diries a les joves que en aquests moments s'estiguin plantejant la vocació a la vida contemplativa? «Que no tinguin por de fer el pas cap a una vida de pregària i espiritualitat», afegeix. De cara al futur, s'espera que puguin arribar més germanes mexicanes, alhora que volen oferir a joves que s'estiguin plantejant la vocació poder compartir amb elles uns dies de pregària i de vida comunitària.

«Durant la Quaresma passada van venir tres joves a compartir amb nosaltres la nostra vida comunitària i d'oració», explica sor Irene. «Van arribar amb un cert temor, però després ja no se'n volien anar», afegeix.

La capacitat de la casa permet acollir fins a 33 germanes.

Religiosa emmidonant unes tovalles de damunt l'altar.

Casulla i alba confeccionades al monestir.

Festa de Mare de Déu de Fàtima

Amb la guia de sor Irene, hem visitat les dependències principals del monestir. Hem accedit al claustre —marcat com tot l'edifici per una severa austeritat—, on hem tingut ocasió de fotografiar les germanes en una foto de família ben simpàtica. Hem vist les religioses cosint i planxant, i hem entrat al cor baix, on veneren el Sant Crist d'en Mascaró. Durant l'aiguat del 1790 a Mataró, la riera de Sant Simó es va emportar la capella del Crist d'en Mascaró, mentre que la imatge es va salvar miraculosament. L'any 1895 va ser regalada a la comunitat de caputxines.

L'arquitecte mataroní Puig i Cadafalch va deixar la seva empremta en la reconstrucció de l'església conventual després dels estralls de la guerra civil. Va projectar i dirigir l'altar, que va finalitzar l'any 1946. A l'església també es venera la imatge de la Mare de Déu de Fàtima, de gran devoció entre la població de Mataró.

De fet, el 13 de maig és festa grossa al monestir. Més de 300 persones s'apleguen en la missa amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de Fàtima d'ençà que la imatge peregrina va arribar-hi l'any 1951. Aleshores, els veïns de Mataró van acompanyar la imatge pels carrers de la població, fins que va ser dipositada al monestir de Santa Maria de l'Assumpció. Els tres coloms que acompanyaven la imatge van ser dissecats, de manera que cada 13 de maig es tornen a dipositar als peus de la Mare de Déu. La missa enguany serà presidida pel bisbe Joan Godayol i concelebrada per dos capellans molt pròxims a la comunitat: Emili Gil i Vicenç Mira.

D'altra banda, la comunitat també col·labora molt estretament amb la Junta de Germandats de Setmana Santa de Mataró. Algunes germandats hi celebren actes religiosos, i totes elles hi celebren la missa de Pasqua.

Comiat

Sortim de nou a l'hort mentre la campana recorda a les germanes que és l'hora del res de sexta. L'escenari és el mateix del de la nostra arribada i les seqüències es repeteixen com en un ritual: la mare abadessa ens acomiada càlidament a la porta del convent, el gos ens segueix mentre travessem l'hort, fins que finalment abandonem el monestir. Tot és molt similar al moment de l'arribada, però realment hi ha res que hagi canviat? Sí, que els murs que ens separen del monestir ara ja no són tan alts.

MONESTIR DE SANTA MARIA DE L'ASSUMPCIÓ

Esplanada 59 - 08301 Mataró

Tel. 93 790 42 85

clarisas_capuchinas@yahoo.es

Breu història de la fundació

Així com la catalana Maria Llorença Llong va iniciar a Nàpols la branca caputxina dins de l'orde de Santa Clara, a Catalunya, Àngela Serafina Prat va fer una cosa semblant amb la fundació del monestir de Barcelona l'any 1599, des d'on s'irradiaren les clarisses-caputxines arreu dels territoris hispans i americans.

Tal com llegim al llibre *Les clarisses-caputxines a Catalunya i Mallorca: de la fundació a la guerra civil (1599-1939)*, de l'historiador fra Valentí Serra de Manresa, el 17 de desembre del 1730, tercer diumenge d'Advent, amb el permís previ del bisbe de Barcelona, Bernardo Jiménez de Cascante, es col·locava la primera pedra del monestir de clarisses-caputxines de Mataró. L'impulsor de la fundació va ser Pau Martí, ciutadà barceloní, resident molts anys a Lisboa, que s'havia format a redós de l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona.

La construcció va acabar el 1736, però les sis primeres religioses no s'hi van establir fins al 23 d'abril de l'any 1741.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA 1)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 3)

MAIG

12. DIUMENGE

L'Ascensió del Senyor (S), Blanc.

Lectures: Fets 1,1-11 / Salm 46 / Efesis 1,17-23 / Lluç 24,46-53

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domènec de la Calzada, prev.; Electra, mr.; beat Francesc de Siena, prev.; Nereu i Aquileu, mr.; Pançraç, mr.

13. DILLUNS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 19,1-8 / Salm 67 / Joan 16,29-33. O bé: *La Mare de Déu de Fàtima* (ML), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Maria Dominica Mazzarello, rel. i fund.; Miquel de Garikoitz, prev. i fund.; Muç, prev. i mr.; Pere Regalat, rel.

14. DIMARTS

Sant Maties (F), Vermell. Lectures: Fets 1,15-17.20-26 / Salm 112 / Joan 15,9-17

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gemma Galgani, vg.; Pasqual I, p.; Teodora Guérin, rel. i fund.

15. DIMECRES

Sant Isidre (MO), Blanc. Lectures: Fets 20,28-38 / Salm 67 / Joan 17,11b-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eufraasi, b. i mr.; Joana de Lestonnac, rel. i fund.; Torquat, b. i mr.

16. DIJOUS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 22,30;23,6-11 / Salm 15 / Joan 17,20-26

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Germer, b.; Honorat, b.; Joan Nepomucè, prev. i mr.; Margarida de Cortona, rel.; Simó Stock, prev.

17. DIVENDRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 25,13-21 / Salm 102 / Joan 21,15-19. O bé: *Sant Pasqual Bailón* (ML), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Restituta, vg.

18. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 26,16-20.30-31 / Salm 10 / Joan 21,20-25. O bé: *Sant Joan I* (ML), Vermell. Tarragona: **Sant Pròsper** (MO), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix de Cantalici, rel.; beat Joan Gilbert, rel.; Rafaela-Maria Porras, rel. i fund.

Lectures bíbliques

Ascensió del Senyor

Lectura primera

Ac 1,1-11

S'enlairà davant d'ells

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En la primera part del meu llibre, Teòfil, he parlat de tot el que Jesús va fer i ensenyar, des del principi fins al dia que fou endut al cel, després de confiar, en virtut de l'Esperit Sant, la seva missió als apòstols que ell havia elegit. Després de la passió, se'ls presentà viu, i ho comprovaren de moltes maneres, ja que durant quaranta dies se'ls aparegué, i els parlava del regne de Déu.

Estant reunit amb ells, els manà que no s'allunyessin de Jerusalem i els digué: «Espereu aquí la promesa del Pare que va sentir dels meus llavis quan us deia que Joan havia batejat només amb aigua; vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant.» Els qui es trobaven reunits li preguntaven: «Senyor, és ara que restablireu la reialesa d'Israel?» Ell els contestà: «No és cosa vostra de saber quins temps i quines dates ha fixat l'autoritat del Pare, però quan l'Esperit Sant vindrà sobre vosaltres rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot el país dels jueus, a Samaria i fins als límits més llunyans de la terra.»

Quan hagué dit això s'enlairà davant d'ells, i un núvol se l'endugué, i el perderen de vista. Encara s'estaven mirant al cel com ell se n'anava, quan es presentaren dos homes vestits de blanc, que els digueren: «Homes de Galilea, per què us esteu mirant al cel? Aquest Jesús que ha estat endut d'entre vosaltres cap al cel tornarà de la manera com vosaltres acabeu de contemplar que se n'anava al cel.»

Salm responsorial

Aplaudiu, pobles de tot el món,
aclameu Déu amb entusiasme.
El Senyor és l'Altíssim, el terrible,
Rei de reis a tot el món.

R. Déu puja enmig d'aclamacions,
al so dels corns puja el Senyor.

Déu puja enmig d'aclamacions,
al so dels corns puja el Senyor.
Canteu a Déu, canteu-li,
canteu al nostre rei. **R.**

Que és rei de tot el món,
canteu a Déu un himne.
Déu regna sobre les nacions,
Déu seu al tron sagrat. **R.**

Lectura segona

Ef 1,17-23

El féu seure a la seva dreta dalt del cel

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, demano al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell; li demano també que il·lumini la mirada interior del vostre cor perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades l'heretat que ell us dona entre els sants. Que conegueu també la grandesa immensa del poder que obra en vosaltres, els creients, vull dir l'eficàcia de la seva força i de la

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

L'ascensió de Jesús, una separació momentània

En acomiadar-se Jesús ressuscitat dels Onze i dels altres deixebles, després d'obrir-los la ment perquè compreguin les Escripures, els recalca un cop més: «Així restà escrit: El Messies ha de patir i ressuscitar al tercer dia; s'ha de predicar en el seu nom el penediment i el perdó dels pecats fins a totes les nacions paganes començant pels de Jerusalem. Però vosaltres, a més, en sou testimonis.» El còdex Beza, a diferència del text corrent, marca amb molta precisió el terme de la predicació (totes les nacions paganes) i el punt de partida (Jerusalem, en sentit fort, designant la institució religiosa). Al començament del segon volum ho detallarà molt més: «Sereu testimonis de la meua persona no solament a Jerusalem i a tota la Judea i Samaria, sinó fins als confins de la terra» (Fets 1,8). Se subratlla, que han de començar tirant en cara a la institució jueva els pecats que han comès rebutjant el Messies i tirant per terra el projecte que Déu tant havia mimat escollint el poble d'Israel perquè, amb la vinguda del Messies, participés el seu reialme a totes les nacions paganes. A continuació hi posa la seva contrapartida: «I jo envio la meua promesa sobre vosaltres», però amb una condició, que no serà respectada: «Vosaltres, però, resteu asseguts a la ciutat, fins que us revestiu la força que ve de l'altura.» No han d'emprendre res, abans que l'Esperit Sant els capaciti per a fer una bona elecció. No en faran cap cas, i elegiran Maties per suplir la funció que regentava Judes i, així, restaurar el nombre Dotze. Per tal d'allunyar-los del centre religiós i de la mentalitat imperant, «els tragué fora en direcció a Betània. Alçà les mans i els beneí. Succeí que, mentre els beneïa, s'apartà d'ells.» Res d'espectacular, com hem pintat nosaltres l'ascensió. Ells, però, fent cas omís del gest de Jesús, «se'n tornaren a Jerusalem amb gran alegria. I eren contínuament en el Temple lloant Déu.»

46 seva sobirania amb què obrà quan ressuscità el Crist d'entre els morts, i el féu seure a la seva dreta dalt el cel, per damunt de tots els governants i dels qui tenen autoritat, poder o senyoria, per damunt de tots els títols que es poden donar en el nostre món i en l'altre. Tot ho ha posat sota els seus peus, i a ell l'ha fet cap de tot i l'ha donat a l'Església, que és el seu cos i el seu complement, ell que té en totes les coses la seva plenitud.

Al-leluia

Mt 28,19-20

*Aneu a convertir tots els pobles;
jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi
del món.*

Evangeli

Lc 24,46-53

Mentre els beneïa, era emportat amunt cap al cel

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Així ho diuen les Escripures: El Messies havia de patir i de ressuscitar el tercer dia, i calia predicar en nom d'ell a tots els pobles, començant per Jerusalem, la conversió i el perdó dels pecats. Vosaltres en sou testimonis. Ara, jo us enviaré el do que el Pare ha promès, i vindrà sobre vosaltres; no us mogueu de la ciutat fins que haureu estat revestits del poder que us vindrà de dalt.» Després se'ls endugué fora, fins a prop de Bet-Hània, alçà les mans i els beneí. Mentre els beneïa, s'allunyà d'ells portat amunt cap al cel; ells es prosternaren adorant-lo. Després, plens d'una alegria immensa, se'n tornaren a Jerusalem. I contínuament eren al temple donant gràcies a Déu.

Jesucrist i la seva Església

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona
peretenagarriga@gmail.com

Els dos llibres de Lluc

El cicle C del leccionari dominical —el que seguim enguany— ens dona, en la solemnitat de l'Ascensió, un testimoni important per la comprensió de la fe cristiana. Ho fa a través de la lectura del començament dels Fets dels Apòstols (primera lectura) i la conclusió de l'evangeli de Lluc. La primera lectura és la mateixa de tots els cicles, però l'evangeli de l'Ascensió varia segons l'evangelista del cicle. El fet que sigui l'evangelista de Lluc ens permet enllaçar clarament els dos llibres de Lluc, i sobretot adonar-nos del missatge que hi ha en l'enllaç dels dos textos.

«En el meu primer llibre, Teòfil, he parlat de tot el que Jesús va fer i ensenyar, fins al dia que fou endut al cel, després d'haver donat instruccions als Apòstols que ell havia escollit, mogut per l'Esperit Sant.» Així comença el llibre dels Fets dels Apòstols, i segueix la narració de l'Ascensió de Jesús al cel, i el retorn dels deixebles a Jerusalem. L'Evangeli de Lluc acaba amb les instruccions als Apòstols, l'Ascensió de Jesús, i el retorn dels deixebles a Jerusalem. Dos textos absolutament paral·lels, amb un missatge doctrinal: l'Ascensió de Crist assenjala el misteri clau de la relació entre Jesucrist i la seva Església.

El missatge doctrinal

Sant Lluc ens està dient, amb aquests dos textos

paral·lels, un al final del primer llibre, i un altre al començament del segon, que el misteri de Crist i la vida de l'Església no són complerts sense la glorificació de Jesús a la dreta del Pare i la predicació apostòlica per la força de l'Esperit Sant. L'Evangeli necessita acabar amb l'Ascensió, i els Fets necessiten començar amb l'Ascensió. Un ministeri terrenal de Jesús sense la seva glorificació i la missió als deixebles no passaria de ser una aventura personal, admirable i interessant, però transitòria. Una predicació apostòlica formant comunitats sense la presència del Crist glorificat i la força de l'Esperit, no passaria de ser la promoció d'una associació religiosa. D'aquesta manera, l'Ascensió significa alhora una continuïtat i un canvi. «Me'n vaig i vinc a vosaltres», digué Jesús als deixebles. L'evangeli és «obert» a la vida de l'Església, i aquesta s'origina en l'evangeli. Sant Lleó el Gran ho explica d'aquesta manera: «L'edifici de la nostra salvació està fundat sòlidament en l'ordenació d'aquests fets decisius (la glorificació de Jesús). Així, la gràcia de Déu és més admirable quan, desapareguda aquella presència que ens insona respecte, la fe no defalleix, l'esperança no trontolla i la caritat no es refreda... Allò del nostre Redemptor que fou visible ha passat als sacraments, i perquè la fe fos més excel·lent i ferma, el magisteri va succeir a la visió, magisteri que segueixen els cors dels fidels, il·luminats per la llum celestial... Crist, que era

el Fill de l'home i el Fill de Déu, es va manifestar més excel·lentment quan va regressar a la glòria de la majestat paterna, i va començar d'una manera inefable a ser més present, ara, quan ho era per la seva divinitat, que abans, quan ho era per la seva humanitat» (vegeu Ofici de lectures, divendres de la VI setmana de Pasqua).

Predicació, sacraments, comunitat

Fàcilment l'atenció dels fidels, i sovint la de la predicació, queda fixada gairebé en exclusiva en els evangelis. Quan és així, l'evangeli queda tancat, i l'Església resta com quelcom independent. Això succeeix també quan hom centra tant la seva atenció en la història de Jesús que s'oblida del Jesús glorificat que viu per sempre i amb la força de l'Esperit governa i santifica la seva Església. Què significaria emocionar-se vora el llac de Galilea, pensant en Jesús, si no començéssim creient en Jesús ressuscitat, que seu a la dreta del Pare i ens promet la resurrecció com a esperança viva? I quin sentit tindria fatigar-se refent els itineraris paulins, si no coneguéssim el perquè dels sofriments de Pau, i no creguéssim el que ell i els altres apòstols van predicar, des del començament? I què serien els sacraments si no els acollíssim com el moment inefable en què el Crist ressuscitat ve al nostre encontre pel ministeri dels Apòstols, a qui els va confiar perquè els donessin als fidels?

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Teodora Guérin

- ✓ Nascuda a Étables, Bretanya, l'any 1798
- ✓ Religiosa de la Providència, superiora de la comunitat de Rennes
- ✓ Va fundar comunitats, escoles i orfenats a Indiana, els Estats Units
- ✓ Va morir l'any 1856
- ✓ Canonitzada el 2006 per Benet XVI

Anna Teresa Guérin pertanyia a una família bretona molt religiosa, i va ser educada per un parent sacerdot. Va sentir la crida a consagrar-se a Déu i quan tenia 25 anys va entrar a l'Institut de les germanes de la Divina Providència i va prendre el nom religiós de Teodora. Ben aviat es va veure que tenia una vida espiritual profunda, i amb el temps va acabar sent la superiora de les comunitats que la congregació tenia a Rennes i a Laulaines. Gràcies a la seva pietat i capacitat de gestió, santa Teodora Guérin va ser enviada als Estats Units juntament amb cinc germanes més. El petit grup es va establir a l'estat d'Indiana, a l'Oest Mitjà americà, on a part de fundar una nova comunitat de la Divina Providència, va obrir escoles, farmàcies per als pobres i orfenats. Una de les iniciatives més conegudes va ser la creació de l'acadèmia de Saint Mary-in-the-Woods, el primer centre d'arts liberals per a dones catòliques dels Estats Units. Santa Teodora Guérin va estar al capdavant de la gestió de tota aquesta activitat, que incloïa la formació cristiana i acadèmica, l'assistència als pobres i l'evangelització.

Tarragona

Els preparatius per a la beatificació avancen

L'arquebisbat ha obert l'Oficina d'Informació i Acollida del Pelegrí

Joan Boronat
Tarragona

Ha quedat instal·lada al Centre Tarragonense El Seminari l'oficina d'informació i acollida als pelegrins que desitgin assistir a la magna beatificació que se celebrarà a Tarragona el diumenge dia 13 del proper mes d'octubre. Definitivament el lloc escollit per a la missa d'acció de gràcies és el Complex Educatiu (antiga Universitat Laboral), amb accés per l'autovia de Tarragona a Salou. Aquest espai serà degudament condicionat «amb un pressupost auster», tal com ha subratllat el secretari tècnic de la beatificació, Javier Álvarez.

Tal com ha informat el vicari general de l'arquebisbat de Tarragona, Mn. Joaquim Fortuny, s'han descartat altres escenaris opcionals, com l'avinguda de Catalunya, al centre de Tarragona. L'opció del Complex Educatiu ha estat escollida «per raons de superfície, seguretat, i per evitar l'impacte en la mobilitat dins la ciutat».

Així mateix, Mn. Fortuny ha indicat que s'està estudiant amb l'Ajuntament

Roda de premsa al Seminari per informar sobre la beatificació de l'Any de la Fe.

de Tarragona la possibilitat d'establir un carril per als pelegrins que vulguin desplaçar-s'hi a peu, com també una

línia especial dels autobusos urbans amb l'objecte de reduir en el possible la utilització de vehicles particulars.

Les previsions inicials apunten que aquesta beatificació de 500 màrtirs del segle XX, la més multitudinària de l'Església catòlica, pot aplegar a Tarragona uns 30.000 pelegrins de tot Espanya, xifra que podria fins i tot superar-se i que s'anirà coneixent «a través de l'oficina que s'ha posat en marxa», va comentar Marisa Jiménez, responsable de la Comissió d'Atenció al Pelegrí.

Al mateix temps, segons Jiménez, s'ha obert la inscripció per formar part de l'equip de voluntaris—uns 500 joves, preferentment, que prestaran atenció als pelegrins. Cal recordar l'eficaz desplegament de joves voluntaris que es va fer a la ciutat, els dies previs a la Jornada Mundial de la Joventut celebrada el 2011 a Madrid.

Les 1.200 places hoteleres de la ciutat al complet fan que, per poder allotjar els visitants, siguin necessaris hotels i càmpings de ciutats veïnes. D'altra banda, s'habilitaran albergs provisionals en diferents centres escolars concertats de la ciutat i també «acceptarem de bon grat la col·laboració dels altres centres públics», ha explicat Marisa Jiménez.

La beatificació de l'Any de la Fe de Tarragona, com va confirmar Mn. Joaquim Fortuny, serà presidida finalment pel cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, com a representant del Vaticà. Per tant, queda gairebé descartada la possibilitat de la presència del papa Francesc, que va ser convidat formalment a través d'una carta lliurada per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. S'hi espera l'assistència de 160 bisbes, un miler de sacerdots, a més de gran quantitat de membres de diverses famílies religioses. A l'acte hi seran convidats representants del govern espanyol, de les comunitats autònomes i de la Casa Reial

Durant la cerimònia es farà una col·

lecta que serà destinada a Càritas, als necessitats, als afectats pels desallotjaments i a missions.

Programa i activitats

El programa previst començarà el divendres 11 d'octubre amb la representació de la Passió de Sant Fructuós, a les 10 de la nit a la Tarraco Arena Plaça, amb capacitat per a 5.000 espectadors, escenificació que es repetirà el dissabte dia 12 amb dues sessions: a les 18.30 i 22 hores, respectivament. També el dissabte hi haurà vespres solemnes a la catedral i romandran obertes les parròquies de la ciutat.

El diumenge dia 13 hi haurà la missa de beatificació al Complex Educatiu, a les 12 de migdia.

Paral·lelament, tal com ha explicat Andreu Muñoz, de la Comissió de Cultura i Turisme, aquesta és una immillorable ocasió per posar Tarragona en el mapa a escala mundial i una oportunitat excepcional per difondre el patrimoni cultural i religiós de Tarraco, «des de la centralitat històrica de Fructuós, Auguri i Eulogi, els protomàrtirs documentats de la península Ibèrica».

D'aquí que, com va desgranar Muñoz, es podran fer rutes turístiques i culturals, com ara la dels primers cristians de Tarraco que ja es va posar en marxa en l'Any Jubilar de Sant Fructuós. Parteix de la capella de Sant Pau, per dirigir-se cap a la catedral, Museu Bíblic, amfiteatre, necròpolis, i mausoleu de Centelles; visitar la Tarragona romana i medieval; fer la Ruta del Cister i també visitar la Reus modernista. A més, en un tinglado del Port es podran contemplar exposats els passos de la Setmana Santa tarragonina.

D'altra banda, Dídac Bertran, responsable de la Comissió diocesana de Comunicació, ha indicat a la pàgina web de l'arquebisbat de Tarragona, a la secció Beatificació de l'Any de la Fe, s'ofereix informació actualitzada sobre l'esdeveniment.

Són 34 les causes de tot l'Estat incloses en aquesta beatificació, que totalitza unes 500 persones que van morir per no voler renegar de la seva fe, entre 1934 i 1939, abans i durant el conflicte bèl·lic.

Segons ha detallat mossèn Joaquim Gras, delegat diocesà per la Causa dels Sants, aquestes causes impliquen fins a 30 diòcesis de tot l'Estat espanyol, «promogudes pels estaments diocesans, les famílies religioses i per particulars».

Del total dels màrtirs, 294 són catalans i, d'aquests, 147 pertanyen a l'arxidiòcesi de Tarragona, encapçalats pel bisbe auxiliar, el Dr. Manuel Borràs, afusellat al Coll de Lilla l'agost de 1936. Amb ell seran beatificats 66 sacerdots seculars, 2 seminaristes de Tarragona, 39 germans de les Escoles Cristianes, 20 monjos benedictins de Montserrat, 7 carmelites descalços, 7 claretians, 1 caputxí i 4 germans de la Fraternitat Terciària de les Carmelites de l'Ensenyament.

Tibidabo informa

1. Mes de Maria

* A les 18 hores.

Mes de Maria. Vespres i Benedicció Eucarística

2. Processó de Maria Auxiliadora

Dissabte 18 de maig

* A les 21.30 hores: Eucaristia

* A les 22.30 hores: Processó de Maria Auxiliadora

* Festa Familiar i Tradicional Tómbola

3. Trobada de l'Apostolat de l'Oració

Diumenge 26 de maig

Trobada de l'Apostolat de l'Oració

Assemblea. Eucaristia. Dinar Familiar. Rosari i Benedicció Eucarística

4. Il·luminació del Temple del Tibidabo

Hi ha persones i entitats que col·laboren perquè el Temple del Sagrat Cor de Jesús estigui il·luminat totes les nits. Tu també pots contribuir a fer possible aquesta realitat

Truca al telèfon: 934 175 686

5. Restauració i Pintura de l'Estàtua del Sagrat Cor de Jesús

La campanya d'aquest any és la Restauració i Pintura de l'Estàtua del Sagrat Cor de Jesús que corona el Temple del Tibidabo. Esperem l'ajuda de tots els Adoradors i Amics d'aquesta Obra del Tibidabo

Urgell

Les Avellanes celebra el retorn de la Mare de Déu

La imatge, del segle XIV, torna al seu emplaçament originari del 18 al 26 de maig

Redacció
Os de Balaguer

La Mare de Déu de Bellpuig de les Avellanes torna a casa uns dies. El monestir de les Avellanes, a la Noguera, fa festa grossa per acollir del 18 al 26 de maig aquesta imatge del segle XIV que, després de moltes vicissituds, torna a l'emplaçament originari. Amb aquest motiu, el monestir dels germans maristes obre de bat a bat les portes perquè tots els fidels puguin visitar-la, especialment tota la gent de la comarca de la Noguera.

La imatge, de finals del segle XIV, és obra de l'escultor Bartomeu de Robió, l'autor del retaule major de la Seu Vella i un dels màxims components de l'Escola de Lleida.

A principis del segle XX, en convulses circumstàncies d'abandó del monestir de les Avellanes, la imatge de la Mare de Déu de Bellpuig de les Avellanes va ser venuda al magnat nord-americà Charles Deering, que la va conservar al seu palau de Sitges —actual seu del Museu Maricel— fins als anys vint del segle passat. Quan Deering va retornar als Estats Units, va cedir la Mare de Déu al seu home de confiança, els hereus del qual la van conservar fins que la Generalitat de Catalunya la va adquirir. Restaurada pel Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, des del 21 de desembre del 2012 es pot visitar al Museu Diocesà i Comarcal de Lleida.

La «Mare torna a casa» és una exposició organitzada per l'Associació d'Amics del Monestir de les Avellanes, conjuntament amb el Museu de Lleida, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Lleida. A l'entorn de l'exposició de la Mare de Déu de Bellpuig a l'església del monestir, s'han organitzat diverses activitats com visites guiades, concerts, caminades, sardanes, missa solemne cantada per l'Orfeó Balaguerí, exposicions i repics de campanes, entre altres.

El programa d'activitats arrenca el divendres 17 de maig amb la benvinguda a la Mare de Déu de Bellpuig. L'endemà es farà un concert a càrrec del Cor de l'Agrupació Musical de Cerdanyola del Vallès, Veus Cor de Músic i Orquestra Mompou Cambra.

Durant la seva estada al monestir de les Avellanes, es faran visites guiades, exposicions i

«La imatge, de finals del segle XIV, és obra de l'escultor Bartomeu de Robió, l'autor del retaule major de la Seu Vella i un dels màxims components de l'Escola de Lleida»

missa diària a l'església del monestir a les 13.15 h (dia 18 i del 21 al 25 de maig).

El diumenge 26 de maig es farà el comiat de la imatge. Cal destacar la missa solemne cantada per l'Orfeó Balaguerí, a les 11 h, i el repic de campanes a càrrec d'Ignasi Cortés, president de la Confraria de Campaners de Catalunya. Seguidament, es farà una ballada de sardanes a càrrec de la Colla Sardanista Santa Maria de les Franqueses de Balaguer.

Més informació: www.monestirdelesavellanes.com / amicsmonestir@maristes.cat / 973 438 006 / 618 624 060

La Mare torna a casa

Robert Porta i Roigé
Arxiu del Monestir de Bellpuig de les Avellanes

Amb el títol «La Mare torna a casa» es presenta el retorn al monestir de les Avellanes de la imatge de la Mare de Déu

de Bellpuig. Una escultura obra de Bartomeu de Robió, creada al darrer terç del segle XIV.

El retorn temporal al monestir d'aquesta obra d'art, realitzada en pedra policromada, tanca un cicle iniciat el 2010, quan la imatge fou posada a subhasta i adquirida per la Generalitat de Catalunya. Finalment, el desembre de 2012, després d'un llarg procés de restauració, fou presentada al Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, on serà exposada de forma permanent.

De fet, el periple d'aquesta imatge de la Mare de Déu va començar molt abans, a inicis del segle XX, quan el col·leccionista nord-americà Charles Deering l'adquirí per incorporar-la a la seva col·lecció particular. L'últim testimoni que la descriu al monestir de les Avellanes és del 1898.

La imatge gòtica de la Mare de Déu de Bellpuig de les Avellanes és una escultura d'una més que notable qualitat artística. Destaca per la indumentària que vesteix, d'un caràcter luxós que es pot veure pels motius tèxtils policromats i per les sofisticades peces d'orfebreria que llueix. L'ampli escot, gens habitual en una marededéu, el cap cobert amb una corona, així com la silueta estilitzada i femenina idealitzada, són característiques que la fan única d'entre altres imatges de la seva època.

Tot el conjunt atorga a la Mare de Déu una aparença cortesana del tot inusual en els exemplars del segle XIV conservats. Per això molts experts afirmen que no només representa la imatge de Maria, sinó que simbolitza també la imatge d'una comtessa dels senyors que la veneraven, els comtes d'Urgell.

Tot i haver-hi diversos testimonis escrits, avui dia no s'ha trobat cap document que acrediti clarament que la imatge sigui originària del monestir de les Avellanes. Durant el procés de restauració de la imatge al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya s'ha iniciat una anàlisi comparativa entre la policromia de la imatge i la dels sepulcres dels Comtes d'Urgell (actualment al Metropolitan Museum of Art de Nova York) que permetrà confirmar que la imatge és la de la Mare de Déu que presidia l'altar de l'església del monestir de les Avellanes.

El retorn de la imatge de la Mare de Déu de Bellpuig al monestir de les Avellanes conté una elevada força simbòlica, tant per al monestir com per als pobles del seu entorn. No només pel valor espiritual i identitari, sinó també perquè el seu retorn, encara que temporal, significa un acte de dignitat històrica, de respecte als orígens i de reconeixement a la rellevància d'aquest monestir en la història del nostre país.

Els pelegrins «pro Christo» segons sant Oleguer, arquebisbe de Barcelona (2)

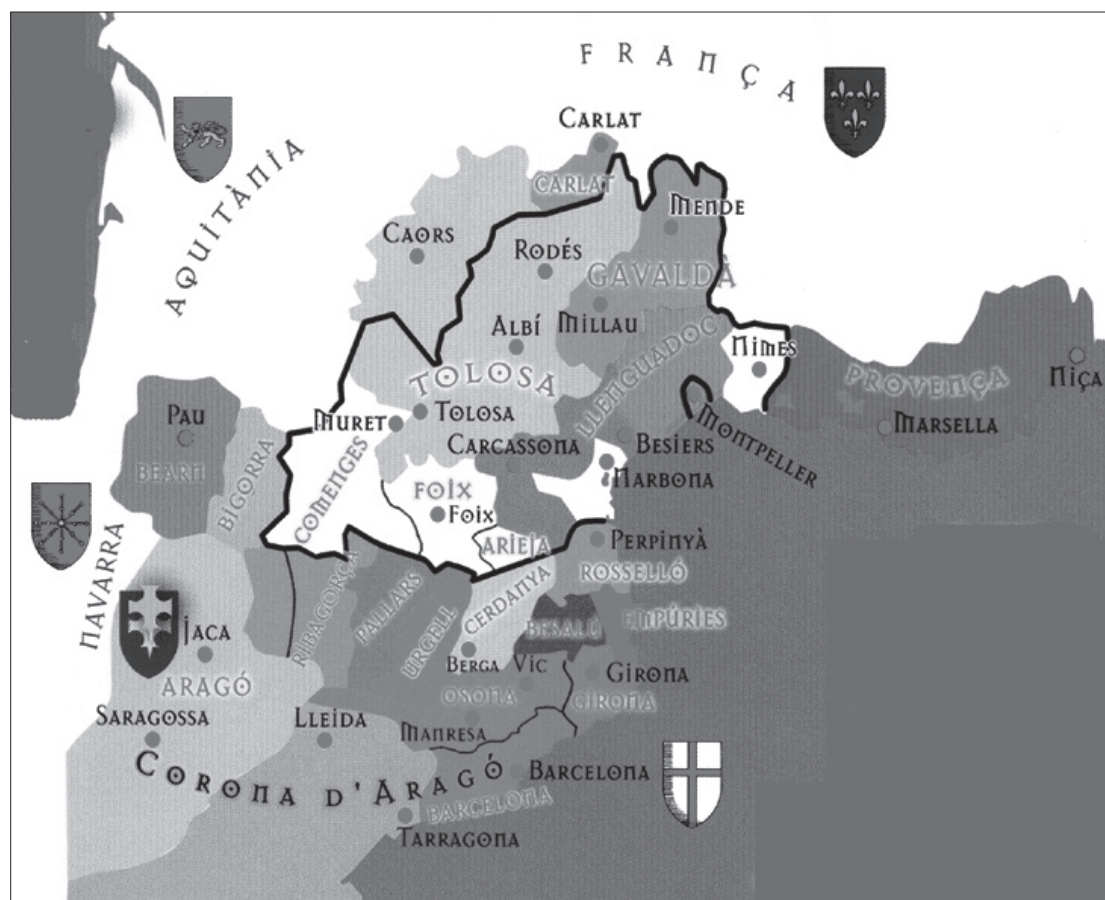
J. M. Martí Bonet
Canonge

En el diplomatari de sant Oleguer —quan aquest sant encara era prior de Sant Adrià de Besòs— trobàvem dos documents interessants en els quals ens presenten els dos primers cavallers croats catalans que van anar a Palestina. El primer document està datat el 13 de gener del 1101. Es tracta de dos germans (Pedro Guillem i Ramon Guillem) Òdena, de Sabadell, propietaris del castell d'Arrahona. Segons es dedueix del text d'aquest document, els creuats havien de pagar-se les armadures i cavalls, així com els dels seus acompanyants (escuders, servidors...). I això suposava una fortuna. També s'observa que a Catalunya es va reconèixer de seguida la conquesta de Jerusalem del 1099 i així va haver-hi qui es va voler associar a aquesta gran empresa cavalleresca que incloïa també el concepte de peregrinació tal com es dedueix pel mateix document. És interessant la dada que ens dona aquest

pergamí que es custodia a l'Arxiu de la Corona d'Aragó: tots dos germans Òdena, per peregrinar a Terra Santa, van haver de pignorar el castell de la seva propietat per aconseguir la quantitat de 40 lliures. La pignoració va ser feta conjuntament amb les seves dones Ermessanda i Ermengarda a Ricard Guillem. En concret, es van pignorar una propietat (alou) amb els molins, recs i altres pertinences a canvi de 40 lliures de plata que els van prestar per peregrinar a Jerusalem. Els testimonis d'aquesta pignoració són Berenguer Bernat de Cardona, Pere Gubert, Uldegar, Miró Guilabert, Oleguer (*Ollegarii presbiteri servi Sancti Adriani*), Pere Bernat, clergue i canonge, i Ramon, sacerdot, que va escriure el document.

Un any i mig després, els germans Ramon i Pere Guillem d'Òdena encara no havien tornat de Terra Santa. Possiblement van morir en una croada. Per això les inquietuds van començar a créixer, i es va sol·licitar el retorn de les 40 lliures, o almenys que es concretessin les condicions d'una pròrroga. Així van anar una altra vegada a sant Oleguer perquè fes d'«home bo». El document es va signar el 23 de juliol del 1102. També hi ha l'original a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Malgrat aquesta moratòria sembla que no es van poder complir les promeses i les condicions de conservació del castell van començar a disminuir. Tant és així que l'any 1107 el castell va ser venut al bisbe de Barcelona, Ramon Guillem (possiblement familiar dels pelegrins-aventurers Ramon i Pere Guillem d'Òdena), per una quantitat ridícula de lliures. El 18 de març del 1113, doncs, l'esmentat bisbe de Barcelona Ramon Guillem va vendre

Mapa del Tractat de Carrion que Ramon Berenguer IV va signar amb Alfons VII de Castella.

el castell per la mòdica quantitat de 60 lliures de plata, clar indicatiu que el castell de Sabadell, potser a causa de les incursions almoràvits de la primera dècada del segle XII, havia quedat molt depauperat. En aquest curiós afer —almenys durant els anys esmentats— va intervenir sant Oleguer com a pacificador. I aquí l'anomenen *Ollegarius Sancti Adriani prior* malgrat que ell continuava signant *servus Sancti Adriani*.

La redempció de captius

En el testament de Guerau Guitard en el qual nomena com a marmessor sant Oleguer datat el 12 de març del 1103, hi ha una clara referència a un captiu sarraí que el testador obsequia a sant Oleguer, prior de Sant Adrià de Besòs. Comença el testament dient: «Ja que de l'obligació (*debitum*) de morir-se ningú d'entre els mortals no la pot eludir, jo Guerau Guitard, malalt del cos, però sa en el sentit i memòria escullo com a marmessors meus Oleguer, prior de Sant Adrià, i Miró Sendred, prevere, així com el meu germà Ramon, els quals distribuïran totes les meves pertinences tal com els he ordenat.» El document és tan curiós com ingenu. Per exemple, diu que no s'executarà aquest testament fins que no estigui signat pel seu germà Ramon, prèvia cessió a la canònica de Sant Adrià de l'alou de la seva propietat, però que el seu germà reté injustament. També cedeix el seu cos (sepultura) a Sant Adrià. Volia ser enterrat en aquesta església. També cedeix a la canònica de Sant Adrià la seva mula i la casa (mas) que ell i el seu germà tenen a Pedrafita, amb el molí i un captiu sarraí. Al seu nebot Gerald

«La repoblació de Tarragona va ser un procés molt lent, perquè en no trobar prou població a la Catalunya Vella, es va veure forçat a buscar gent a terres de França, Provença, i fins i tot d'Itàlia»

li concedeix 10 unces (preu del seu cavall), la llança, l'escut, el fre i la sella de muntar. «El que sobra del preu del cavall, la meitat del meu pa i vi, així com de la carn i la cansalada, el ruc, una "tona" i "els meus draps" serviran per pagar els deutes i per sufragar les pregàries pels meus pecats.»

També concedeix una unça al bisbe de Barcelona i altres possessions a la Canònica de Barcelona i al cenobi de Sant Pere de les Puel·les. Signen com a testimonis: Ramon Guitard, Guerau *archipresbiter*, Pere Boc, Oleguer *prior serviente de Sant Adrià*, i Miró de la família Sendred «que va escriure aquest document».

Peregrinació a Roma i Terra Santa

Els anys 1117 i 1118 van ser decisius en la vida d'Oleguer, perquè el sant i Ramon Berenguer III van iniciar la reconstrucció de Tarragona. El comte de Barcelona li va donar la ciutat de Tarragona i alhora va demanar al Papa

que li concedís al sant l'arquebisbat d'aquella important seu metropolitana i el pal·li arquebisbal. Personalment Oleguer —com era obligatori per a tots els arquebisbes electes— va peregrinar a Roma per rebre el pal·li. En molts documents que relaten aquests esdeveniments —custodiats als arxius eclesiàstics de Barcelona i al de la Corona d'Aragó— es parla de la croada hispana contra els almoràvits, així com de les peregrinacions constants a Roma dels magnats de la societat catalana.

Durant els anys 1118-1119, sant Oleguer va participar en dos concilis, Tolosa i Reims. I en el mateix període va iniciar la repoblació de Tarragona. Aquest va ser un procés molt lent, perquè en no trobar prou població a la Catalunya Vella, es va veure forçat a cercar gent a terres de França, Provença i fins i tot d'Itàlia. Sant Oleguer va viatjar per Europa pregona la seguretat i la voluntat de reconstrucció de Tarragona. Aquests viatges els considerava peregrinacions. Molt aviat va

arribar un bon nombre de cavallers mercenaris a Tarragona.

Del 30 d'octubre del 1119 al 7 de juny del 1120 al diplomatari de sant Oleguer hi ha una llacuna de 8 mesos en els quals no consta cap activitat del sant. Sabem, per la biografia d'Oleguer escrita per Renall —canonge, com ell, de Barcelona—, que va viatjar a Palestina. Per tant, bé podríem situar el viatge-peregrinació entre els mesos de novembre del 1119 al juny del 1120. Els altres períodes possibles són posteriors. A més, hem de recordar que el nostre sant devia tenir en aquesta època uns 60 anys. Tot fa suposar, doncs, que el període més probable seria el ja indicat. Després de la conquesta de Jerusalem i el nomenament de Godofred de Bouillón com a defensor del Sant Sepulcre, es va iniciar la reconstrucció de les seves episcopals i de les seves metropolitanes. L'any 1119 trobem les seves metropolitanes d'Antioquia, Albara, Apamea, Natzarret, Cesarea i Jerusalem, i els bisbats de Laonicea, Gabala, Balenea, Antardus, Trípoli, Byblus, Beritus, Sidó, Sarepta, Paneas, Neplusa (o Siquem), Tiberíades, Sabaste, Ioppe, Ludia, Tamla, Betlem i Hebron. A la part inferior es va constituir la metròpoli de Petra i a la part superior els arquebisbats d'Edesa, Cirro, Siso i Traso. Sabem que alguns personatges, com l'abat de Cluny, amic de sant Oleguer, van visitar Palestina en aquest mateix període. A Palestina va assistir a un concili celebrat a Siquem de Samaria (anomenat també de Neplusa) el 23 de gener del 1120. Si bé les actes no ens parlen explícitament d'Oleguer, se'ns diu que d'Occident van assistir molts bisbes el nom dels quals no s'especifica. Amb tota probabilitat, hi era el nostre bisbe de Barcelona.

Col·lecta d'aliments per als més necessitats

Serà destinada al Rebost Solidari d'Aliments de Càritas arxiprestal de Sant Andreu

Redacció
Barcelona

El dissabte 25 de maig tindrà lloc a la plaça de la Font de Can Fabra, des de les nou del matí fins a les nou del vespre, una recollida permanent d'aliments, sota el lema «Omplim entre tots el rebost», per als barris de Sant Andreu, la Sagrera i el Bon Pastor. Aquesta iniciativa humanitària està organitzada pel Grup Formigues de Sant Pacià, que dona suport al Rebost Solidari d'Aliments de Càritas Arxiprestal de Sant Andreu. Hi haurà una cercavila pels carrers del districte per informar i animar la gent a participar-hi, i també activitats paral·leles de música, ball, exposicions, xerrades, etc.

L'actual situació laboral és dramàtica per a moltes famílies del districte de Sant Andreu. Ha crescut exponencialment el nombre de persones que s'adrecen als serveis socials municipals o confessionals a demanar ajut per solucionar o mitigar part dels greus problemes econòmics que pateixen. Per tant, l'objectiu fonamental és realitzar una col·lecta extraordinària d'aliments que permeti dotar el Rebost Solidari d'Aliments de l'arxiprestat de Sant Andreu de prou menjar per no dependre exclusivament d'altres institucions. Es vol sensibilitzar així aquells sectors de la població que puguin ser refractaris al missatge social i solidari.

Recollida d'aliments

Hi haurà tres classes de recollida d'aliments previstos per a aquest dia. Són els següents:

- Punt central de recollida d'aliments al detall. Tothom qui vingui a portar un pot, una llauna, un bric o un pa-

quet rebrà un recordatori elaborat per un alumne de les escoles del districte. Aquests infants seran els encarregats de deixar l'aliment dins d'uns dibuixos fets al terra de la plaça de la Font de Can Fabra, amb el logotip de Càritas. Seran ajudats per voluntaris.

- Punt central de recollida d'aliments a l'engròs. Tot allò que les empreses, les entitats socials i les escoles puguin aportar serà col·locat per voluntaris, i aquella empresa, entitat o escola figuraran en el panell de col·laboracions destacades.
- Punts descentralitzats de recollida d'aliments al detall a diversos llocs dels barris del districte, per tal d'atendre aquella gent que no pugui desplaçar-se

a la plaça de la Font de Can Fabra.

Al llarg de la jornada se succeiran actes, activitats i actuacions. Per exemple, grups de l'escola municipal de música faran petits concerts de tot tipus (coral,

jazz, modern...) i es faran exhibicions de ball (tango, country...). S'organitzarà una taula rodona oberta amb el tema de la pobresa. A la Biblioteca Municipal es farà una xerrada sobre *El compromís cristià davant la pobresa*, una exposició de llibres sobre alternatives a la pobresa i hi ha prevista la presentació d'un llibre de temàtica social.

Un cop acabada la col·lecta, caldrà transportar tot el material a la seu del Rebost Solidari d'Aliments de l'arxiprestat per a la seva classificació i posterior subministrament a les persones i famílies necessitades.

Així mateix, es farà un recompte del que es reculli, s'avaluarà la mecànica duta a terme i s'elaborarà un dossier de memòria de l'activitat.

Més informació: formiguesdesantpacia@gmail.com.

La bona notícia

Al costat del poble de Síria

Francesc Gamissans

Fra Romuald Fernández, franciscà i director del Centre Ecumènic de Tabbate (Damasc), ha explicat a l'Agència Fides que «mentre les ambaixades dels països occidentals a Síria tanquen, nosaltres, els franciscans, ens quedem per estar més a prop de la gent. Hem estat aquí des de fa vuit segles; no abandonarem les nostres missions. Volem continuar l'obra i el servei al poble de Síria».

Un any després de l'aixecament revolucionari, l'ONU anunciava 8.000 víctimes, mentre que les organitzacions no governamentals llançaven l'alarma per les mines explosives escampades per les carreteres que van al Líban. La gent té por i augmenten les famílies, fins i tot cristianes, que fugen i deixen Síria pel temor d'un futur incert i ombrívol. Fra Romuald Fernández fa una crida: «Cal invertir més i fer un esforç decidit per promoure el diàleg entre el govern i l'oposició per tal d'aconseguir una obertura política i democràtica, i la pau.»

Fra Romuald també ha dit que «nosaltres, els cristians, mirem la situació de Síria molt semblant a la de l'Iraq, però esperem que el poble siríà no sofreixi com l'iraquíà, que ha estat maltractat i torturat fins i tot després de la guerra. Nosaltres continuarem fent pregària i estarem sempre al costat de la població».

Aquesta determinació i voluntat és una bona notícia, entre d'altres no gens bones, sobre Síria.

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA A CATALUNYA

Pentecosta

En la propera trobada del dia **19 de maig**, PENTECOSTA, tindrem amb nosaltres el P. EDUARDO TORAÑO, assessor espiritual nacional de la RCCE. Esteu tots convidats a aquesta gran festa de la Renovació Carismàtica. Durant el recés rebrem l'Efusió de l'Esperit Sant.

Lloc: parròquia de Sant Joan M. Vianney,

c/ Melcior de Palau, 56 (cantonada Joan Güell).
Acollida a les 9.30 h.

El dia anterior, el 18, celebrarem la Vetlla de Pentecosta, de 21 a 23 h, al santuari de Nostra Senyora del Sagrat Cor, c/ Rosselló, 175. Metro Hospital Clínic i FCG Provença-Balmes. Presidirà l'Eucaristia el P. Eduardo.

Convidem especialment els sacerdots que hi puguin assistir.

José Antonio Godina

Coordinador regional

www.renovacioncarismaticacataluña.es

«L'optimisme és un poderós defensor de la nostra salut»

Luis Rojas Marcos va ser investit doctor «honoris causa» per la URL

Miquel Àngel Codina
Barcelona

L'Auditori Narcís Jubany de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna de la Universitat Ramon Llull (URL) va acollir el dimecres 24 d'abril l'acte d'investidura de doctor *honoris causa* al Dr. Luis Rojas Marcos, professor de psiquiatria a la Universitat de Nova York, a proposta de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL.

L'acte, presidit pel rector de la URL, Josep Maria Garrell, va comptar amb l'assistència del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona; el Dr. Salvador Pié-Ninot, president de la Fundació Blanquerna-URL; Anna Berga, secretària general de la URL; Màrius Duran, degà de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL, l'homenatjat i molts professors i alumnes. La interpretació musical va anar a càrrec del grup Ensemble Vocal Cambra 16.

La concessió d'aquest guardó honorífic converteix Luis Rojas Marcos en el primer doctor *honoris causa* proposat per la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL i, alhora, en la primera vegada que aquest reconegut psiquiatre accepta aquesta distinció. L'acte es va iniciar amb la lectura de l'acord de concessió del grau de doctor *honoris causa* de la URL al Dr. Luis Rojas Marcos, a càrrec d'Anna Berga.

Màrius Duran, padri de l'homenatjat, va destacar en el seu discurs la «personalitat tremendament polifacètica» del Dr. Rojas Marcos. Com a director dels Serveis Psiquiàtrics de la xarxa d'hospitals públics de Nova York, va promoure programes com HELP (Homeless Emergency Liaison Project), «el primer servei mèdic mòbil per atendre i hospitalitzar malalts mentals greus sense sostre. Cal dir que aquest programa va ser una experiència pionera i que s'ha pres com a model en moltes ciutats del món».

«Per a ell —va explicar Duran— és necessari que els investigadors s'interessin d'una manera seriosa per les causes i les conseqüències del benestar de la gent. Perquè com sap molt bé, només estirant el fil dels aspectes positius de les coses aconseguim assolir una visió nítida i allunyada del pessimisme. Per aquest motiu li interessa la "medicina de la qualitat de vida".» I afegia que Rojas Marcos «sempre assenyala que l'humor i el somriure són una taula de salvament fonamental davant de les adversitats perquè ens proporcionen el distanciament necessari per mitigar el patiment».

El ponent va concloure la seva intervenció amb aquestes paraules: «La Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna i la Universitat Ramon Llull s'enorgulleixen avui d'incorporar

rar a la seva comunitat acadèmica una figura d'una alçada intel·lectual i professional tan gran i que al mateix temps sent un impuls tan viu per cuidar l'ànima de les persones.»

Tot seguit es va procedir a la investidura com a doctor *honoris causa* de Luis Rojas Marcos. El rector Josep Maria Garrell li va imposar el birret i li va oferir els tres símbols de la docència i la saviesa: l'anell, els guants blancs i el llibre.

La força de l'optimisme

El Dr. Luis Rojas Marcos, que va fer una apassionada defensa de l'optimisme com a actitud davant la vida, va iniciar el seu discurs amb una doble afirmació: «Treballant en el món de la malaltia vaig aprendre molt aviat dues lliçons. La primera, que l'optimisme, o la tendència a enfocar les coses a través d'una lent que n'accentua els aspectes favorables i pensar que el que volem ocórrerà, és un excel·lent protector de la nostra satisfacció amb la vida i posseeix un immens poder reparador. La segona, que aquesta perspectiva positiva abunda molt més del que ens imaginem i del que ens expliquen els crítics socials.»

El psiquiatre va subratllar que «l'optimisme és un poderós defensor de la nostra salut en el més ampli sentit de la paraula». Més endavant, va comentar que «la dissimulació del pensament positiu obeeix, en gran mesura, al fet que durant segles els pensadors més influents han equiparat l'optimisme amb la ingenuïtat o fins i tot amb la ignorància. La veritat és que el plantejament pessimista de l'existència preval en el món de les disquisicions filosòfiques».

Segons el Dr. Rojas Marcos, «els

«El Dr. Rojas Marcos i altres personalitats han exercit el rol d'apòstols de l'optimisme i del pensament positiu»

professionals de la medicina no hem prestat atenció als trets saludables i les actituds positives de les persones. Afortunadament, en les últimes tres dècades, els avenços en el tractament de les malalties i en l'exploració in vivo del cervell han permès a una onada d'investigadors canviar de rumb i concentrar-se en els atributs naturals i adquirits que contribueixen a la salut i la satisfacció amb la vida de les persones.»

«En el context del futur, l'ingredient més eficaç de l'optimisme és l'esperança. Es diu que els éssers humans podem viure quaranta dies sense menjar, tres dies sense beure aigua, set minuts sense aire, però només uns segons sense esperança.» Són les rotundes paraules que va pronunciar el nou doctor *honoris causa* als assistents a l'acte.

«Si bé els gens influeixen en el desenvolupament del nostre temperament, no és prudent minimitzar la influència del medi en la configuració de la personalitat. De fet, com més s'analitza el genoma humà, més vulnerables semblen els gens a la influèn-

cia de l'ambient i de l'aprenentatge. La llavor de l'optimisme se sembla durant la infància», va assegurar Luis Rojas Marcos. I va sentenciar: «El pitjor verí de l'optimisme és la depressió.»

«A l'hora d'entendre les arrels socials de l'optimisme —va reconèixer el Dr. Rojas Marcos—, el factor més significatiu és el grau de llibertat i democràcia dels països. Les societats que valoren l'autonomia de l'individu i fomenten en la població la idea que si s'ho proposen aconseguiran assolir les seves metes, estimulen el pensament positiu i alimenten l'esperança. Per això, la nostra missió no s'ha de limitar a guanyar la batalla a les malalties, sinó que és essencial entendre i tonificar els trets saludables de la nostra naturalesa encarregats de preservar la salut i enfortir els atributs que protegeixen la satisfacció amb la vida.»

Mestratge excepcional

Josep Maria Garrell va felicitar la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL per l'esforç fet fins ara: «Es tracta del primer doctor *honoris causa*, en els quasi vintidós anys que té la URL, que es concedeix a proposta d'aquest centre. Un centre que, amb al procés d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior ha completat la seva transformació d'escola universitària a facultat, convertint les antigues diplomatures en graus universitaris, i posant en marxa la resta de processos destinats a transformar interiorment el centre. Des del claustre de professors a la recerca, passant per les sortides professionals dels nous graduats, tot ha hagut de ser reavaluat i reorientat.»

El rector de la URL va parlar del mestratge de Rojas Marcos a través de les seves diferents cares: metge, professor, investigador, gestor i comunicador. Va recordar que «en els moments especialment difícils pels quals passa la nostra societat, el Dr. Rojas Marcos i altres personalitats han volgut exercir aquest rol d'apòstols de l'optimisme i del pensament positiu. I no d'un optimisme naif, com ell mateix explica, sinó d'un optimisme serè, racional i positiu».

Finalment, el Dr. Garrell es va referir a la «visió humanística i integradora en la manera d'entendre la salut» de Luis Rojas Marcos: «És, de fet, una manera d'assenyalar un model, un exemple per entendre l'exercici professional del professional de la salut. I això, aquesta visió humanística i integradora, el fet de posar la persona en el centre de la nostra activitat, té una plena coincidència en l'ideari de la Universitat Ramon Llull, la nostra universitat lliure i d'inspiració cristiana que, sota el lema "Ser i saber", està al servei de la societat.»

Nova etapa en la història de l'Església

Presentació del llibre «De Benedicto a Francisco», d'Arturo San Agustín

Margarita Borrull Puigarnau
Barcelona

El dijous 18 d'abril la Facultat de Comunicació Blanquerna va acollir la presentació del llibre: *De Benedicto a Francisco. Una crònica vaticana*, del periodista Arturo San Agustín i publicat per Fragmenta Editorial. Entre els ponents, hi van participar l'autor; sor Lucía Caram, religiosa dominica; el P. Josep Maria Benítez, jesuïta i degà emèrit de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, i el periodista Jordi Basté, director del programa *El món* de RAC 1. També hi van ser presents Inés Castel-Branco, de Fragmenta Editorial, i Josep Maria Carbonell, degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna i president de la Fundació Joan Maragall.

El llibre és una crònica fresca que ens trasllada als carrers de Roma i ens endinsa en els possibles secrets de la Cúria vaticana durant el període que va des de la renúncia d'un Papa fins a la missa de presa de possessió del següent. L'autor d'aquest llibre va viure tant de prop com va poder el moment històric de la renúncia del llavors papa Benet XVI fins a la nova elecció de l'actual papa Francesc. Un període curt que conté emocions intenses no només per als catòlics o creients del món, sinó que interessa a tothom per la historicitat i l'actualitat de l'esdeveniment. De l'11 de febrer fins al 19 de març d'enguany s'han viscut gairebé cinquanta dies de sorpresa, inquietuds i esperances que sembla que acaben amb un final inesperat: el de l'elecció d'un Papa llatinoamericà —per primera vegada en la història de l'Església— i jesuïta, un altre fet insòlit.

Intuïció periodística

El volum comença amb una data que marca la renúncia d'un Papa que no mor i acaba amb la celebració de la primera missa papal, que no ens deixa pas menys bocabadats. «Arturo San Agustín posseeix la intuïció periodística que troba no només la notícia sinó l'esdeveniment», va comentar el P. Josep Maria Benítez. La majoria dels vaticanistes van fallar en les seves previsions i entre els més de vint papables que proposaven uns i altres no hi havia el cardenal Jorge Mario Bergoglio, l'actual papa Francesc.

Així, l'Esperit Sant ens demostra que hi ha realitats no palpables a l'Església que superen qualsevol previsió humana. Amb aquestes més de tres-centes pàgines, l'escriptor i periodista Arturo San Agustín ha volgut remarcar que tan inesperada va ser la renúncia de Benet XVI com inesperat ha estat el Papa que l'ha succeït. No només ha sorprès qui és i d'on és, sinó també què fa i com ho fa.

Quan l'autor va conèixer la renúncia papal, l'11 de febrer passat, era a París. Va viatjar a Roma per estar present en aquest gran esdeveniment històric fins a l'elecció del nou pontífex. Durant aquests gairebé cinquanta dies va tenir prou temps per parlar amb uns i altres

i treure les seves conclusions. Al llibre els protagonistes són els religiosos, sacerdots i monges que passaven pels carrers del Vaticà, els turistes curiosos, gent que passejava per Roma, i els laics creients que volien estar presents en aquest moment crucial de l'Església. I confessa que el primer Sant Pare que l'ha interessat de veritat és Benet XVI. I que gràcies a ell i a la seva renúncia ara comptem amb el papa Francesc. Per això Arturo San Agustín ha adreçat el llibre no només als creients sinó a tots els públics.

Diàlegs àgils

Sor Lucía Caram va explicar a la presentació que la redacció del llibre està plena de diàlegs àgils i espontanis i a vegades sembla que el lector té a les mans una novel·la. També va dir que Arturo San Agustín ha estat una mena de notari que ha fet constar amb un gran respecte i realisme el que va passar entre la renúncia i l'elecció del nou Sant Pare. «El papa Francesc és un progressista moderat i molts temes

no els canviarà, però sí l'essencial, que és el compromís evangèlic de la lluita pels pobres, la justícia social i la pau», va manifestar la religiosa.

L'autor no té por de contemplar, escoltar, esperar i observar. Aquest és el secret del seu èxit. Per al periodista d'avui la immediatesa i la sobreinformació són traves per transmetre profunditat i coneixement. Com va afirmar Jordi Basté: «L'autor crea una sinopsi perfecta del que és el ciutadà i el periodista.» Una crònica en què els cafès, la conversa del carrer i els diàlegs amb la gent estan en primer pla. Sense pompositat i amb espontaneïtat, sense exageració i sense tractar la ficció. Senzillesa de llenguatge i mirada periodística al carrer.

Hi trobarem intrigues, gelosia i dubtes vaticans i ell ens ho retrata, com va comentar Basté. «Ser cristià —va dir— no està de moda, però aquest llibre és una esperança per als creients. En poc més d'un mes se'ns ha donat un Papa molt humà en un moment en què la civilització reclama una atenció especial i una escolta especial al poble. Aquest Papa no ha tingut temps per a molt, però sí que almenys ha cridat l'atenció de la societat.»

El P. Josep Maria Benítez va assenyalar que l'autor és una mena de «caixa de Pandora» que va obrint camps insospitats. Una de les anècdotes que es van esmentar va ser que Arturo San Agustín va ser a l'Argentina durant la crisi del *corralito*. Allà va tenir l'oportunitat de passejar i enraonar amb Bergoglio quan encara era cardenal a Buenos Aires i viatjar amb ell amb metro. El periodista comenta que això no és cap cosa especial, perquè era habitual en aquest prelat, que solia moure's en transport públic.

Explica que li va sol·licitar una entrevista —perquè li va cridar l'atenció la valentia en la defensa de la justícia social des de la càtedra de la catedral portenya— i, en no poder-l'hi concedir, San Agustín li va dir al llavors cardenal que ja l'hi concediria quan arribés a Papa. Aleshores el purpurat va respondre

ARTURO SAN AGUSTÍN:

«Al bon periodista no li cal saber-ho tot, però sí que ha de saber qui en sap per anar a preguntar-l'hi»

que quan el nomenessin Sant Pare el podria entrevistar. Com deia Navarro-Valls, tot Papa és un misteri i aquest llibre comença amb el misteri d'un papat i amb el començament d'un altre misteri, el papat de Francesc.

L'autor de *De Benedicto a Francisco*, com ja hem dit, està fascinat per la figura de Benet XVI i un dels seus projectes és escriure una bona biografia del Papa emèrit. Diu que el gest de renúncia del Papa anterior cada vegada s'entén més, perquè Francesc és el resultat d'una renúncia inèdita en la història que ara comencem a assimilar. Per escriure aquest llibre ha hagut de preguntar als qui realment coneixen aquests afers: «Al bon periodista no li cal saber tot, però sí que ha de saber-ne qui en sap per anar a preguntar-l'hi.» Un dels consultats va ser el P. Josep Maria Benítez, que va confirmar a la presentació: «El que és bo del llibre és que deixa en suspens qui serà aquest Bergoglio que obre el nou papat.»

Sembla que ens endinsem en una etapa nova de l'Església que ha admirat a tothom. No és menys lloable el magne gest de Benet XVI, així com els petits gestos que va mostrant dia a dia el papa Francesc i que sembla que atrapen el cor dels creients i dels no creients. Cada Papa és un misteri i cada misteri també inclou la personalitat, el caràcter, la cultura i el carisma propi del qui va prenent el bàcul de Pere.

La cultura, esperança i ànima dels pobles

El lliurament dels premis Serra d'Or reivindica la cultura com a valor espiritual

Eduard Brufau
Barcelona

Per segon any consecutiu el gran saló setcentista del Palau Moja de Barcelona va acollir el lliurament dels premis de la crítica Serra d'Or. En total han estat tretze obres guardonades en quatre categories diferents, d'autors no només de Catalunya sinó també dels Països Valencians i de les Illes. En aquesta 46a edició el premi més especial va ser atorgat a Joana Raspall per la seva llarga trajectòria com a autora de contes infantils i que malgrat els seus 100 anys d'edat va assistir al lliurament dels premis.

Com en les edicions anteriors l'acte va estar marcat per la incerta conjuntura social, política i econòmica que travessa el país i que afecta directament l'àmbit cultural. En el discurs de presentació el P. Josep Massot, director de Publicacions de l'Abadia de Montserrat i de la revista *Serra d'Or*, no va amagar la seva preocupació per la situació actual: «La crisi econòmica cada cop més forta i més preocupant ens condiciona per totes bandes i a això s'hi afegeixen una crisi de valors i tot un seguit de canvis tecnològics i de mentalitat que ens creen profunds interrogants sobre el futur.» El P. Massot va detallar les dificultats a què ha hagut de fer front l'editorial montserratina els darrers anys, com ara la desaparició de les distribuïdores L'Arc de Berà i Lyra i la caiguda dràstica de les ajudes per part de les administracions. Aquestes dificultats ja van obligar l'any passat a suprimir la revista juvenil *Tretzevents*, i d'aquí a uns mesos caldrà fer el mateix amb la publicació infantil *Piu-piu*. El director de *Serra d'Or* va lamentar profundament la

Agustí Codinach

desaparició d'aquestes dues revistes.

Pel que fa a la situació general de la cultura a Catalunya el P. Massot va alertar del «perill que, tal com van les coses en aquest moment, se'ns esquinqui d'una manera irreparable una infraestructura cultural que ha costat molt de construir». Davant d'aquesta perspectiva va apel·lar a la responsabilitat de les administracions, però també va instar la societat civil a implicar-s'hi directament per no deixar perdre una cadena cultural nascuda amb la Renaixença. Per aquest motiu el P. Massot va voler reivindicar la importància d'uns guardons com aquests: «Els premis de la crítica Serra d'Or són una mostra de la vitalitat de la nostra cultura i ens alegrem de poder donar la benvinguda als autors premiats.»

La intervenció del P. abat de Montserrat, Josep M. Soler, es va centrar especialment en la importància de preservar la cultura i la llengua catalanes: «Malgrat les dificultats de tantes menes, és important que no minvem en l'esforç, perquè, a més d'una riquesa molt gran, la llengua i la

cultura pròpies són —com deia Joan Pau II— expressió de la sobirania fonamental d'una nació, encara que no tingui estat.» El P. abat va defensar amb coherència i naturalitat el paper del monestir benedictí en la promoció de la cultura catalana: «De vegades, hi ha qui s'estranya que Montserrat entri en aquestes qüestions perquè creu que no és propi d'un monestir (...) En canvi, puc dir que des de Montserrat actuem amb la convicció de continuar la tradició dels grans monestirs europeus que van ser i són centres d'estudi i de cultura, oberts al seu entorn social. Ho fem com a monjos, per coherència amb la nostra opció cristiana que ens diu d'estimar els altres i, per tant, per extensió, d'estimar la llengua, la cultura i la pàtria (...) tal com les viuen els nostres contemporanis des del moment que nosaltres també som part de la societat actual.» El P. abat va afirmar que l'acte de lliurament dels premis és «portador d'esperança», perquè és un senyal de la vitalitat de la cultura catalana en les generacions joves.

Els premiats

LITERATURA I ASSAIG:

- Narcís Comadira, per *Lent*
- Josep Iborra, per *Humanisme i Nacionalisme en l'obra de Joan Fuster*
- Rosa Cabré, per *Baltasar Porcel i Llorenç Villalonga. Les passions ocultes. Correspondència i vida: Epistolari complet (1957-1976)*
- Jaume Bosquet i Miquel Àngel Llauger, per *Antologia de Spoon River, d'Edgar Lee Masters*

RECERCA:

- Teresa Iribarren i Donadeu, per *Literatura catalana i cinema mut*
- Pilar Bayer, Jordi Guàrdia i Artur Travesa, per *Arrels germàniques de la matemàtica contemporània*
- Dominique de Courcelles, per *La paraula arriscada de Ramon Llull*

TEATRE:

- Toni Gomila, per *Acorar*
- Pau Carrió i Pol López, per *Ivan i els gossos de Hattie Naylor*
- Viviana Salisi i Artur Aranz, per *L'Òpera Còmica de Barcelona*

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL:

- Joana Raspall, pel conjunt de la seva obra
- Àngel Burgas, per *Noel et busca*
- Virginia Lorente, per *Les meves cases favorites*

Gent de casa

El pare Longí Navàs, entomòleg

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Fa gairebé cinquanta anys vaig llegir sobre la visita que al segle XIX havia fet Longí Navàs a la Cova Santa del Montsant i em vaig encuriosir pel personatge, un gran entomòleg, sacerdot jesuïta, però prou desconegut per a la majoria de la gent. Longí Navàs i Ferrer havia nascut a Cabacés, just als peus de la serra del Montsant, l'any 1858, quart de tretze germans. Va estudiar als escolapis a Reus i va arribar a Barcelona el 1872 per fer dret i estudiar al Seminari. El 1875 ingressava al noviciat jesuïta al sud de França, perquè llavors la Companyia estava suspesa a l'Estat espanyol. Va acabar els estudis a Tortosa i a Manresa i va ser ordenat el 1890. El 1892 s'ocupava del gabinet d'història natural del Col·legi de Sant Salvador a Saragossa, i es dedicava per complet

a la seva passió: l'estudi de la natura i, en especial dels insectes, tot i que la botànica, sobretot els líquens, i les formacions geològiques, també van atraure la seva atenció. El 1904 es va llicenciar en Ciències Naturals i va ser l'únic representant de l'Estat espanyol al Congrés Botànic de Viena el 1905.

El pare Navàs va treballar amb els millors entomòlegs del moment, gent de fama universal, com Ignacio Bolívar, Robert McLaham, Joseph de Joannis..., es va relacionar amb tots els museus del món i va descobrir més de quatre-cents gèneres i dues mil sis-cents noves espècies. Les seves col·leccions avui estan repartides entre Saragossa (Col·legi San Salvador) i Barcelona (Col·legi de Sant Ignasi i Museu de Zoologia), on són consultades amb freqüència pels especialistes.

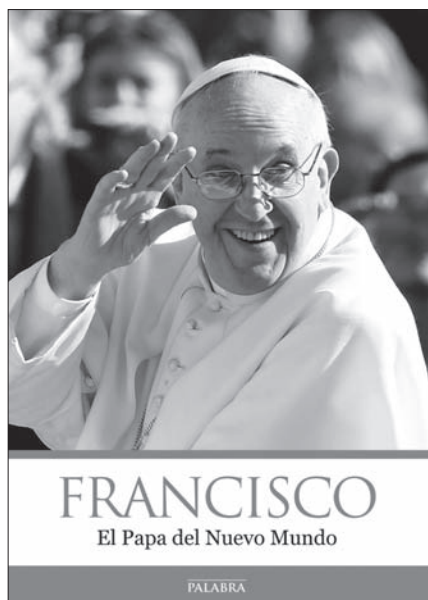
Però fruit de la seva col·laboració amb multitud de centres d'investigació d'arreu, per tot el món hi ha repartits exemplars capturats per ell, perquè també pertanyia a nombroses acadèmies i societats científiques de més d'una dotzena de països.

Fundador de l'Acadèmia de Ciències de Saragossa el 1916 o de la Societat Entomològica d'Espanya el 1918, va pertànyer també a l'Institut d'Estudis Catalans i destaquen les seves campanyes, en especial al Moncayo, serra de Guara, o a l'important jaciment de fòssils de Libros, a Terol, així com publicacions en les més prestigioses revistes científiques de tot el món en el seu temps. Longí Navàs també rebé nombroses distincions, des de dignitats acadèmiques a guardons en reconeixement a la seva

tasca, però potser el major reconeixement, la condecoració que el rei Leopold III de Bèlgica li concedí pels seus importants treballs científics, no la va poder rebre perquè la mort li ho impedí. Amagat quan esclatà la guerra, morí el 31 de desembre del 1938 entre les penalitats del moment i amb més de vuitanta anys, a l'asil de les Germanetes dels Pobres de Girona, transformat llavors en institució civil, on s'havia acollit. La guerra a Girona encara havia de durar un mes.

Per saber-ne més: a internet, <http://www.biologia-en-internet.com/ftexidols-xx/longinos-navas-ferrer-1858-1938/>

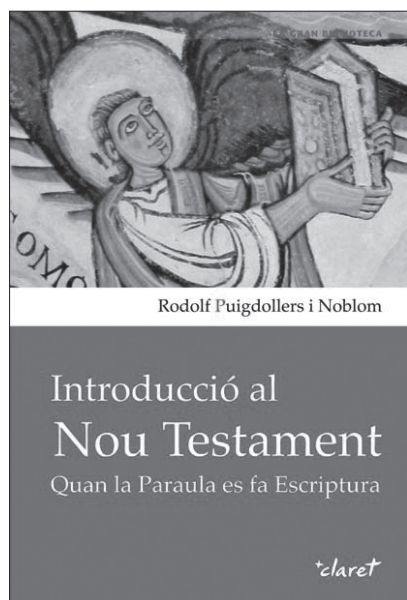
RICARDO REGIDOR I DARIÓ CHIMENO
Francisco. El Papa del Nuevo Mundo
Ediciones Palabra, 2013, 128 pàg.

Proper i senzill

El 13 de març el cardenal Bergoglio esdevenia el primer Pontífex americà de la història de l'Església i el primer que pertany a la Companyia de Jesús. En aquestes pàgines s'han volgut donar a conèixer les fites més importants de la seva vida. També s'hi inclou una crònica extensa i vibrant dels dies inicials del seu pontificat, a més dels discursos i homilies més importants des del 19 de març fins al Diumenge de Resurrecció.

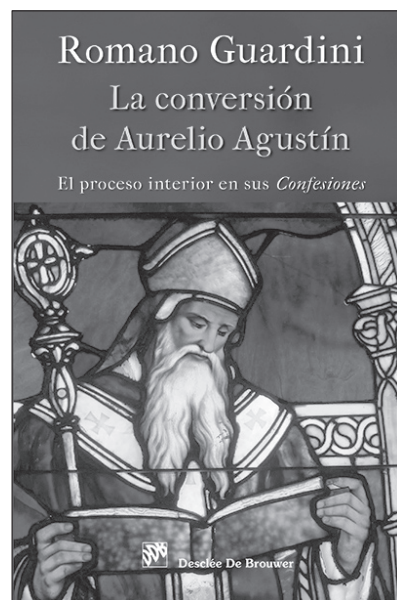
RODOLF PUIGDOLLERS I NOBLOM
Introducció al Nou Testament
Editorial Claret, 2013, 296 pàg.

Visió de conjunt

Per comprendre el tresor que suposen els vint-i-set escrits que formen part del Nou Testament és de gran ajuda contemplar-los en el seu conjunt. El sacerdot escolapi i teòleg Rodolf Puigdollers ens ofereix pautes per aprendre el seu llenguatge, el significat dels seus símbols, el seu ambient d'origen i el sentit de la seva recopilació. En definitiva, ens proposa apropar-nos a l'experiència espiritual dels seus autors i dels seus lectors originals.

ROMANO GUARDINI
La conversión de Aurelio Agustín
Editorial Desclée De Brouwer, 2013, 256 pàg.

Voluntat divina

El Déu del cristianisme al qual Agustí s'ha convertit i en la presència del qual escriu les seves *Confessions* no és l'ésser absolut de la filosofia, sinó el Déu sant i vivent de l'Antic i del Nou Testament. Sant Agustí, que es va proposar copiar la història de la humanitat en la seva provenença de Déu, també es va veure ell mateix en una història. Les *Confessions* són l'intent de descriure aquesta voluntat divina que treballa en la intimitat més silenciosa.

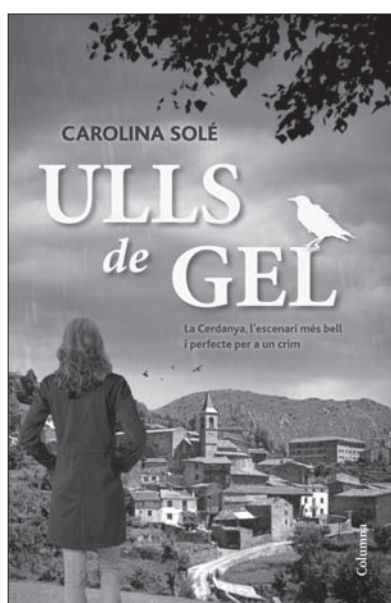
WENDELL BERRY
Sexo, economía, libertad y comunidad
Editorial Nuevo Inicio, 2013, 214 pàg.

Vincles humans

L'escriptor nord-americà Wendell Berry és un defensor eloqüent de la necessitat de la comunitat, de la pertinència i de l'amor a les persones i als llocs concrets perquè pugui florir una vida veritablement humana. Aquest volum aplega vuit dels seus assajos. La seva obra està impregnada d'una mirada cristiana sobre la vida, els éssers humans i les coses. Així mateix, descriu els vincles humans que hi ha entre els membres de les famílies.

CAROLINA SOLÉ
Ulls de gel
Columna Edicions, 2013, 500 pàg.

Necessitat de perdó

La Cerdanya, novembre. El cos de Jaume Bernat, el terratinent més poderós de la comarca, jau immòbil sobre la terra gèlida d'una era. Totes les sospites apunten cap a Dana Prats, la família de la qual manté un litigi generacional amb la família Bernat sobre la terra. Es tracta d'una novel·la que ens convida a reflexionar sobre l'ambició i els seus límits, sobre les ofenses que el temps i la memòria converteixen en greuges imperdonables...

SARA RATTARO
Si escucharas mi corazón
Ediciones Martínez Roca, 2013, 222

La força de l'amor

Una dona mai no sap fins on és capaç d'arribar en l'amor si no es converteix en mare. L'amor que surt de la força de les entranyes és únic i incomparable. Per poder salvar la seva filla, Viola s'haurà d'enfrontar al seu passat, construït sobre un munt de mentides, i descobrir la veritat. Aquesta novel·la de l'escriptora italiana Sara Rattaro parla de les relacions entre mares i filles, de l'amor, de la vida i de les coses que veritablement importen.

SERGIO VILA-SANJUÁN
Estaba en el aire
Ediciones Destino, 2013, 236 pàg.

Recerca personal

El periodista Sergio Vila-Sanjuán és l'autor d'aquesta història de sentiments i recerca personal, de periodisme i intrigues empresarials, que transcorre en un moment històric poc abordat per la narrativa actual. Un moment en el qual Espanya començava a sortir de la negror de la postguerra per esdevenir una societat de consum, animada per promocions televisives i festes estiuenques. El llibre va obtenir el premi Nadal de Novel·la 2013.

VÍCTOR AMELA
El càtar imperfecte
Edicions B, 2013, 368 pàg.

Dogma extingit

Aquesta novel·la, basada en fets i personatges històrics, reconstrueix la vida quotidiana, els somnis i les creences d'un heretge a inicis del segle XIV. Tresors i ramats, moriscos i endevins, rituals i inquisidors, jueus i templers s'entrecreen en els paisatges d'una trama en la qual l'amor dirà la darrera paraula. Un homenatge a aquells homes i dones el dogmatisme dels quals es va enfrontar amb l'Església catòlica fins a extingir-se fa set-cents anys.

Crítica literària

Proust vist per Maurici Serrahima

Marcel Proust és més que un petit assaig biogràfic sobre la vida i obra de Proust. Maurici Serrahima (Barcelona, 1902 - 1979) reflexiona profundament sobre l'impacte que va causar en ell la genialitat de l'escriptor francès. La seva detallada aproximació, construïda a partir de les consideracions que ell mateix —com a individu— extreu de la lectura de la seva obra, permet entreveure un Proust íntim i personal. Perquè, és clar, la lectura és una activitat individual i subjectiva a través de la qual el lector basteix el seu propi univers literari.

Comencem, doncs, explicant qui era Marcel Proust (París, 1871 - 1922). Fill d'un metge francès, sempre va tenir una salut molt delicada; des dels nou anys, patí d'asma, malaltia que l'acompanyaria fins a la fi dels seus dies. No obstant, fou, des de ben petit, una criatura dotada d'una perspicax intel·ligència, però també d'una gran sensibilitat, tal com afirma Serrahima a les primeres pàgines de la biografia. Es va saber col·locar enmig del «gran món parisenc», i, tot i que la seva prosa va ser força admirada, no va arribar mai a ser considerat un dels millors escriptors del moment.

Després de fer una breu introspecció sobre la vida de l'autor, Serrahima dedica la resta de l'assaig a parlar de

MARCEL PROUST
Maurici Serrahima
Edicions de 1984, 2011, 128 pàg.

manera exclusiva del seu estil literari i de la seva obra. I és clar, no pot passar per alt l'episodi de la *magdalena* ni obviar parlar del *temps perdut* de Proust. Ho fa així:

«De fet, l'únic tema central, l'únic fil conductor que hi ha en l'obra de Proust, és —prou que ho he dit— el pas del temps en un «món» determinat. I no pas el passar d'un temps extern o històric, sinó el passar del temps que constitueix la dimensió temporal en l'existència del jo de l'autor.»

Una de les constants, que la literatura de tots els temps no podrà defugir, és la preocupació pel temps que s'escapa, pel temps que fuig. Per a Proust, però, el «temps perdut» no equival a un temps malgastat, sinó a un temps passat, irrecuperable —vet aquí la seva genialitat—. No és el *tempus fugit* concebut com un temps que s'escapa i que s'ha d'aprofitar —*carpe diem!*— si no es vol perdre; és, més aviat, un moment passat que, a través d'una sensació present, es

retroba. Crec que les paraules de Serrahima al propòsit són més encertades:

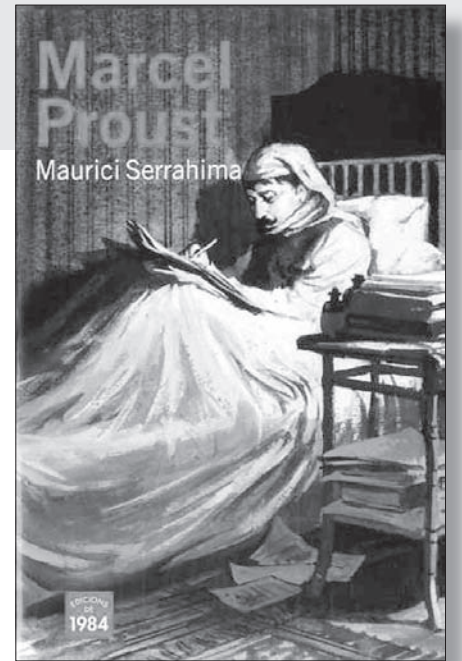
«Vull subratllar dues paraules que m'han rajat espontàniament en la redacció. He parlat de "fer present". Em sembla que expliquen més del que jo mateix podria dir. Convertir en present —o, si més no, expressar transportada al present— alguna cosa que ja només és en el passat. Vet aquí el que és la "recerca del temps perdut".»

Una de les virtuts d'aquest assaig és la voluntat de fer proper i entenedor un escriptor que sovint ha estat mal interpretat. I encara més, fer-ho amb un enfocament personal. I és que Serrahima, escriptor català i advocat de professió, fa un acostament tan proper a la figura i obra de Marcel Proust de tal manera que aquest petit i deliciós assaig constitueix un verdader pròleg a l'obra de l'escriptor francès. Amb tan sols cent vint pàgines, Serrahima recrea el món *proustià*: la línia que separa el microcosmos de l'escriptor, és a dir, el

Griselda Oliver i Alabau

Llicenciada en Filologia Clàssica
griselda_ol@hotmail.es

seu univers particular, del macrocosmos és traçada d'una manera subtil, però clara. En definitiva, l'evocació de la figura del geni francès i de la seva obra literària, a través d'un text tan sintètic com poètic com és el de Serrahima, convida a cercar-ne la lectura.

Crítica cinematogràfica

Amor humà, amor diví?

TO THE WONDER

DIRECTOR: Terrence Malick.

INTÈRPRETS: Ben Affleck, Olga Kurylenko, Rachel McAdams, Javier Bardem, Marshall Bell.

MÚSICA: Hanan Townshend.

GÈNERE: Drama.

112 minuts.

Estats Units, 2012.

Terrence Malick, després de la magistral *El arbre de la vida* centrada en la presència de la gràcia divina al costat de la naturalesa, ens enfronta ara a la qüestió última sobre la possibilitat de l'amor. Som capaços d'estimar? Aquesta és la pregunta.

El relat de Malick té un efecte paradoxal, es presenta com una confessió, les veus en off acaben per dominar i es constitueixen en el pigall per interpretar les imatges. Però, a la vegada i, com tota la seva obra, es presenta amb una pretensió anunciadora impúdica, firmant imatges fundants, com qui vol dir o mostrar alguna cosa definitiva sobre el drama de l'amor. No és estrany que alguns crítics diguin que van a veure les seves pel·lícules com qui va a l'església.

El que hi passa sembla el melodrama més elemental. El Neil (Ben Affleck), el que vol i dol, s'enamora de la Marina (Olga Kurylenko), la transparència de la bellesa), una emigrant que se submergeix a poc a poc en una bogeria d'amor. Al seu costat hi ha la Tatiana,

la filla del matrimoni anterior de la ucraïnesa que acompanya i pateix l'amor impossible. Enmig hi ha la separació i una altra relació. Jane (Rachel McAdams, el principi de realitat), la dona de la praderia representa l'esposa cridada a ser mare. I com a teló de fons, el pare Quintana (impressionant la capacitat de registres de Javier Bardem) que enmig d'una crisi de fe busca Déu en el rostre i en les vides dels pobres. És possible l'amor de la Marina i el Neil? Es revelarà el Déu amagat enmig de la nit fosca del sacerdot?

En la deambulació d'aquesta narració bella i exasperant, profunda i epitelial, lluminosa i depriment, gairebé bipolar en últim extrem, l'espectador esforçat queda desconcertat. La narració lineal ha saltat pels aires, el diàleg s'ha esfumat, la trama és gairebé una culpa i el clímax saps que arriba quan apareixen els títols de crèdit després de centenars d'imatges captivadores i una banda sonora poderosa.

En definitiva, Malick ens mostra amb atreviment de profeta que l'amor humà és un desig impossible, els sentiments

i la passió són nostàlgia de la unió entrevista però no consumada i la unitat anhelada es transforma en distància impotent. Les fases de l'amor humà arriben a una consigna de caducitat. Però és l'amor a Déu el que contrasta amb l'amor romàntic dels éssers humans. Per això està posada, com a clau de volta de la pel·lícula, la recerca del pare Quintana. L'amor diví finalment surt a l'encontre com a il·luminació i força rescatadora en Crist (així, directe i sense anestèsia). Només allà descobriem el buscador i el nostàlgic que l'amor és possible. No m'estranya que Malick exasperi, avorreixi, inquieti i atregui.

Un avis, falta alguna cosa en l'antropologia de Malick. Ja deia a *El arbre de la vida* que la naturalesa i la gràcia són dos camins. El camí de la naturalesa, el de l'amor humà és impossible. Només queda el camí de la gràcia. Però, amb tot, el camí de la gràcia es consumeix, es «perfecciona» segons el vell «*gratia perficit naturam*», transforma l'amor humà i fa possible el que és impossible. Massa tràgic i desesperat, doncs, malgrat que en aquests temps és normal que els profetes es converteixin en apocalíptics. Cal escoltar-los en una hora en la qual l'amor humà ha substituït, oh vanaglòria!, l'amor diví. Malick no ens pot llegir el Càntic dels Càntics o l'himne paulí de Corintis però ens llegeix l'Apocalipsi, que sempre és un avis definitiu.

Peio Sánchez

Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

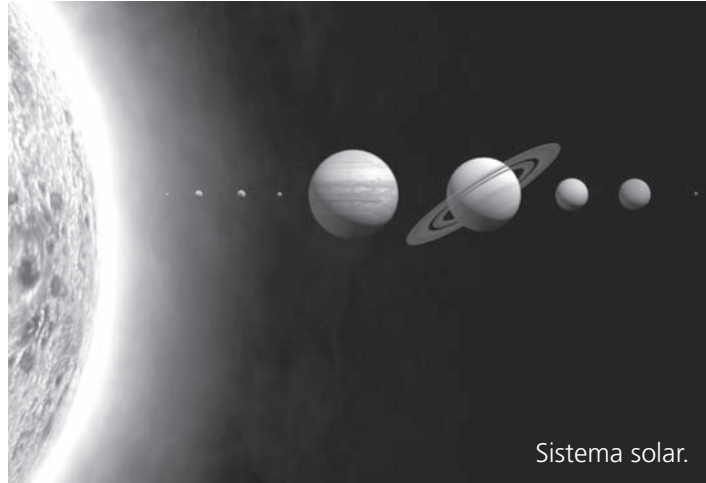

Actualitats científiques

Gran varietat en els planetes exteriors al sistema solar

Com que cada vegada els telescopis són més perfectes es poden contemplar més astres del firmament. A més els mitjans per fer-ho són també més i més sofisticats. Els sensors de calor molt sensibles permeten fins i tot detectar els planetes que tenen una estrella per la minva de llum, de només de l'ordre de deumil·lèsimes, que l'estrella experimenta quan li passa pel davant un d'ells. I també hi ha detectors astronòmics d'astres opacs, és a dir planetes solitaris, que estan donant resultats força interessants. Fins ara entre uns i altres ja portem identificats més de 300 astres d'aquest tipus.

Però no només això. Fins i tot d'alguns d'aquests exoplanetes («exo» vol dir fora dels nostres, els que orbiten a l'entorn del Sol) se n'ha pogut analitzar la composició amb molta aproximació. Fins ara cap que tingui les mateixes condicions de la Terra, de temperatura, aigua i composició de la part sòlida. N'hi ha de moltes menes: alguns molt més grans que el «nostre» Júpiter (que com sabeu té ja un volum d'unes mil terres), altres més petits que Mercuri, que s'assemblen als asteroides que hi ha al nostre sistema solar, altres a temperatures altíssimes o bé a

Sistema solar.

una gelor pròxima al zero absolut. I també podríem dir que alguns són com un món al revés: hi abunda allò que a la Terra escasseja i hi falta el que aquí és abundós.

Un exemple que hem trobat interessant per dir-vos és el planeta que té l'estrella 55 de la constel·lació

del Cranc (55 Cancrí): és fet gairebé tot ell de carboni. Com sabeu aquest element és essencial per a la vida, però al nostre planeta no abunda gaire, constitueix tan sols el 0,1% del total de matèria que tenim aquí. Com a mineral forma el grafit, però si està cristallitzat en el sistema regular (cosa que succeeix quan s'ha sotmès a una gran pressió) és diamant. I no cal recordar que el tenim per pedra preciosa de gran valor. Doncs bé, en el planeta de 55 Cancrí resulta que els càlculs donen que, sent com és de carboni, la pressió que s'hi origina en el nucli fa que sigui totalment de diamant, és a dir, el dit planeta és un gegantí diamant d'uns quants milions de tones de pes rodejat d'una capa de grafit. Segons els càlculs que hi ha fet l'astrofísic Nikku Madhusudhan (de la Universitat de Yale) aquest enorme diamant seria una tercera part de la massa de tot el planeta. Em direu: amb tant de carboni superficial no seria possible que també hi hagués vida? No pas com la nostra perquè resulta que hi falta l'oxigen i també l'aigua. Allí un vas d'aigua seria més valuós que aquí el diamant de més quirats, mentre

que un anell de diamants no hi tindria cap valor! Aquesta frase es deu a Marc Kuchner del Centre de Vols Espacials Goddard de la Nasa.

Així, doncs, no crec que us faci cap il·lusió visitar un dia aquest curiós planeta de l'estrella 55 Cancrí. Tampoc hi trobaríeu gens de vida.

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

19. La genètica, ciència actual que ha pres una gran volada

Va ser el 1906 quan el biòleg William Bateson proposà el terme «Genètica» per indicar la part de la biologia que s'ocupa de l'estudi i transmissió de l'herència biològica. De fet, però, no va ser aleshores que començava aquesta ciència. El frare agustinian Gregor Johann Mendel (1822-84) n'ha estat considerat justament l'iniciador. I ho féu des del 1856, que va ser quan començà a fer recerques sobre com es transmetien els caràcters morfològics de diverses races de pèsols. Com que els resultats que obtenia mostraven unes certes regularitats clares durant els vuit anys que anà realitzant la pol·linització artificial i l'examen meticulós d'unes 12.000 plantes, va decidir presentar una densa memòria dels resultats obtinguts a la Societat d'Història Natural de Brunn. Allà romangué el seu escrit sense que ningú se'n fes ressò fins al 1900, setze anys després de la seva mort, en què l'holandès Hugo De Vries (1848-1935), que acabava de fer uns estudis semblants, descobrí que el frare agustinian li havia passat al davant en la descoberta d'unes lleis de regulació de la descendència. Amb tota honradesa ho va fer notar i per això ara s'anomenen *mendelianes* les lleis de la genètica que Mendel va descobrir abans que De Vries. Pel mateix temps que l'holandès, hi hagué dos científics més, Karl Correns de Tübingen i Erick Tschermack de Viena, que arribaren a conclusions semblants. La genètica acabava de néixer oficialment.

La genètica és la ciència del gen

Hem dit que la genètica és l'estudi de l'herència biològica i de la seva transmissió. La primera qüestió que s'hi presenta és: on es troba aquesta «herència»?,

què és el que en fa de transmissor? El P. Mendel no ho podia saber encara, però la va encertar en les seves conclusions. Eren unes lleis que continuen essent vàlides i va predir l'existència d'unes realitats, per a ell encara abstractes, que anomenà «factors» portadors de l'herència o causants de la transmissió de les característiques dels pèsols amb què investigava. Els «factors» mendelians ara sabem que existeixen. Són unes realitats tangibles que s'anomenen «gens» i es troben en els cromosomes del nucli de les cèl·lules generatives. Però arribar a aquesta conclusió no va ser fàcil. És una història més aviat llarga la que portà a «visualitzar» els gens.

El 1902 l'americà Walter Sutton i l'alemany Theodor Boveri ja van establir la hipòtesi que els «factors» mendelians s'havien de trobar en els cromosomes nuclears. De la seva suposició se'n digué «Teoria cromosòmica de l'herència». Com comprovar que no anaven equivocats? L'americà Thomas Hunt Morgan (1866-1945), que havia estudiat a Europa, on adquirí interès per l'embriologia experimental, el 1910 decidí, un mica escèptic, escatir si aquella teoria tenia base real. El danès Wilhelm Johannsen un any abans ja havia proposat dir-ne «gene» de cada «factor» transmissor d'herència (en català en diem «gen»), bo i afirmant que s'havia de trobar en els dos cromosomes parells, procedents un del mascle i l'altre de la femella. I Morgan, doncs, es posà a investigar amb la mosca del vinagre, la *Drosophila melanogaster*, fàcil de criar en gran quantitat i en poc espai, i amb només quatre cromosomes a la cèl·lula, cosa que en facilitava l'observació. I el 1915 ja podia publicar *The mechanism of mendelian heredity* que exposava com realment les lleis de Mendel eren vàli-

des, que només fallaven quan hi havia hagut un accident (una mutació) en algun cromosoma germinal. Però va fer més, el 1926 ja podia exposar a *The Theory of gen* que Johannsen tenia raó i que havia pogut identificar centenars de gens! Com? Irradiant els ous amb raigs X i veient com s'alteraven les característiques segons quina fos la part danyada per la radiació. Si s'alteraven dos caràcters alhora volia dir que els seus gens eren a tocar.

Uns resultats tan extraordinaris de moment foren acollits amb desconfiança per la major part de la comunitat científica, però noves investigacions van anar fent que s'acabés fent cas de Morgan. El seu descobriment va senyalar una fita de primer ordre per a la ciència actual. Començava una altra branca per a la biologia, la més important actualment.

El desenvolupament posterior de la genètica

Morgan rebé el premi Nobel de Medicina el 1933 i no cal dir que els seus mètodes es divulgaren i multitud de biòlegs es posaren a investigar en molts àmbits: grills, arnes de la farina, conills porquins, ratolins... l'enumeració seria llarga. S'ha vist que sempre es troba escrit en l'ou allò que serà el futur organisme. A la segona meitat del segle XX s'havia construït ja una metodologia eficaç per a realitzar els mapes genètics. De la part de la genètica que ho fa a partir del estudi de la cèl·lula generativa se'n diu «Citogenètica». El conjunt dels gens d'una espècie viva determinada s'anomena «genoma». També s'ha anat aclarint el concepte de gen: és el que es troba en les seqüències de les molècules d'ADN que constitueixen els

cromosomes. Ho explicarem en un altre capítol, més endavant.

Diguem només que, segons ens informa el llibre de Jouve, el juny de l'any 2007 s'havien comptabilitzat en el món 2.681 projectes de genoma, dels quals 580 ja s'havien realitzat complets i 2.101 es trobaven en marxa. No hem pogut trobar cap informació més recent sobre el tema, però aquesta estadística ja ens diu com ha anat la investigació en aquest camp, que, això sí que ho sabem, no s'ha aturat pas. Un dels genomes que l'any 2001 ja s'havia descrit complet del tot va ser el del bacteri *Escherichia coli*, del nostre tram digestiu. El del genoma humà, molt més complicat, es troba en marxa des del 1990 als Estats Units d'Amèrica, després que se n'hagué aprovat la realització dos anys abans, i el 1999 ja s'havia seqüenciat tot el cromosoma 21 i el 2003 es va poder anunciar que s'havia completat la seqüenciació dels altres 22 cromosomes pel que fa a l'ordenació de les bases A, T, C i G. La investigació de la funció gènica ja era més complicada. Va ser l'objecte de l'«ENCODE Project» que va publicar els seus resultats el 5 de setembre de 2012. En parlarem més endavant.

En el seu llibre Jouve ens diu (p.145) «La genètica ha contribuït de forma decisiva a resoldre temes difícils de ser abordats... Avui coneixem com s'organitzen i com evolucionen els gens i els genomes, ens expliquem la seva biodiversitat, podem estudiar el paper funcional de cada gen i de conjunts de gens, sabem com interaccionen per determinar la manifestació d'un caràcter, hem descobert la manera com es fa la coordinació i regulació de l'expressió dels gens, a què es deu la diferenciació cel·lular i com es produeix el desenvolupament dels éssers vius.»

Des del carrer

ANDRÉS BELTRAMO ÁLVAREZ, VATICANISTA

«Francesc és un gran comunicador pastoral»

Samuel Gutiérrez

Amb la mirada posada en l'entorn digital, l'Església celebra el 12 maig una nova Jornada Mundial de les Comunicacions Socials. Internet i les xarxes socials són avui un gran repte. El vaticanista argentí Andrés Beltramo, corresponent a Roma per a diferents mitjans de comunicació, ens ofereix algunes claus per entendre la «revolució tecnològica» que en els darrers anys ha tingut lloc a la Santa Seu.

El missatge de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials parla de les xarxes socials en termes molt positius. L'ha sorprès aquest enfocament?

Molt. Per això li vaig plantejar el meu interrogant a Mons. Celli, president del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials. La resposta va ser convincent: «És veritat que aquest cop se'n destaquen els aspectes positius, però aquest discurs no forma part d'un missatge aïllat. Els dos missatges anteriors amb motiu de la Jornada també es van dedicar a internet i les xarxes socials, on ja s'advertien els reptes i perills del món digital.» Aquest últim missatge és el punt culminant natural d'una anàlisi feta en els darrers anys. Ens trobem davant d'una nova etapa de la relació de les Esglésies amb les xarxes socials i ara es tracta de millorar aquesta presència amb més proximitat i d'entrar-hi en diàleg.

Ja podem parlar d'aggiornamento digital? S'han superat els recels?

S'estan superant... La consciència que internet i les noves xarxes són espais d'evangelització s'ha anat donant a poc a poc, de baix cap a dalt. Sempre va haver-hi el temor que el món digital fos un món en paral·lel al món real i que això provoqués la dualitat en la vida de les persones. S'ha vist que això no és així. El món digital és món real. No es viuen dues vides diferents, tot i que de vegades pugui semblar que sí. Qui fa servir la xarxa normalment no cerca a internet

construir-se una altra vida.

Com valora l'existència del compte @Pontifex?

La presència del Papa a Twitter és molt institucional. No hi ha interactivitat, però això és comú en els perfils dels grans personatges. És l'extensió del ministeri i del missatge d'un líder que per ell mateix ja és escoltat.

Abans de ser Papa, Bergoglio no tenia ni mòbil, però sembla que ha agafat gust als nous llenguatges digitals...

El papa Francesc es refia dels seus col·laboradors. Sap interpretar els signes dels temps i s'adona que les xarxes són un lloc en el qual es pot trobar amb la gent. A ell li agrada aquesta trobada i això és el que penso jo que el mou a augmentar la seva presència. És un conducte molt ràpid que no requereix passar grans filtres per fer-te proper a la gent. Francesc, a més, és un home molt actiu i aquesta activitat es reflecteix al Twitter. En les primeres setmanes de pontificat ha quedat molt clar, a més,

que és un gran comunicador pastoral. I a més molt pedagògic, amb tres idees força que desenvolupa. Fa servir molts conceptes propis de la comunicació d'impacte: pastors amb olor d'ovella, Déu no és un esprai, confessar-se no és anar a la tintoreria... Ell sap plantar aquestes idees en un esquema molt mediàtic, amb un estil molt tuitaire. Cal no oblidar que ell està acostumat a fer homilies davant d'auditoris amb capacitat de retenció cada vegada més curta. Està acostumat a ser molt profund, amb idees força, però amb un llenguatge molt senzill. Per això és tan assimilable a la cultura digital.

Quins grans reptes té l'Església en el nou context digital?

Jo penso que el gran repte dels catòlics és purificar la xarxa. És la meua opinió personal. El repte principal dels qui són líders d'opinió a la xarxa és contraposar amb un enfocament positiu i esperançat tants indicis de tancament i d'enfrontament com es pot trobar a internet.

Pensant-ho millor

J. M. Alimbau Argila
Prevere,
professor i
periodista

La mare (2)

Vaig voler iniciar les primeres paraules del llibre *La madre (la tuya y la mía)* amb unes quantes frases curtes. Per exemple:

«L'ànima que camina en amor, ni cansa... ni es cansa», escrivia sant Joan de la Creu.

Segles després, Mn. Costa i Llobera descrivia la mare: «Només una mare té: / l'amor que no va, / ni ve, / ni es perd, / ni minva, / ni es cansa.»

K. Gibran, de fe cristiana, filòsof, poeta, autor de llibres, va escriure: «L'oïda d'una mare... no es tanca mai.

Sempre a l'aguait del petit soroll o del gemec del seu fill.

Els ulls d'una mare... no dormen mai; sempre vigilen.

Els braços d'una mare... no es fatiguen ni es cansen mai.

La mare ho és tot:

—El nostre consol en el dolor;

—La nostra esperança en la misèria;

—La nostra força en la feblesa;

—La mare és la font d'amor, de misericòrdia, de benevolença, de perdó, de vida.

Qui perd la mare, perd una ànima pura.

Ella és qui el beneeix i en té cura constantment.»

Lanza de Vasto ens va deixar escrit: «Què pots donar a la teva mare a canvi de la seva sang, de la seva llet, de les seves llàgrimes?»

Rauxa

Salvem el diumenge

La liberalització gairebé absoluta dels horaris comercials, en vigor a diferents llocs d'Espanya i que sortosament a Catalunya encara no s'ha introduït, comporta un seguit de riscos. Alguns d'ells són prou coneguts, com ara el perjudici per als empleats que hagin de treballar encara més hores entre setmana i diversos diumenges a l'any. També és evident que aquesta liberalització està feta a mida de les grans superfícies i les grans firmes internacionals. No afavoreix, per tant, el petit i mitjà comerç, que, en actuar en l'àmbit local, és el que ajuda realment a vertebrar una societat.

Des del punt de vista religiós també es poden fer unes

quantas reflexions pertinents sobre l'obertura dels comerços els diumenges. Aquest és el dia que els cristians hem de consagrar especialment a Déu, assistint a l'Eucaristia, posant-nos davant la seva presència, escoltant-lo i acollint Crist dins nostre. Tal com Déu va reposar el setè dia per contemplar la seva creació, el diumenge nosaltres descansem per contemplar-lo a Ell. En contrast amb els altres dies de la setmana, el diumenge no ens dediquem a fer, sinó a ser. El dia del Senyor no és una anècdota; ens marca un ritme regular en la nostra vida i ens recorda d'aquesta manera la presència real de Déu al llarg de tota la nostra existència. Tinguem-ho ben present i actuem en conseqüència.

Eduard Brufau

VIATJA EN FAMÍLIA A ROMA

Un viatge a Roma en vaixell amb Grimaldi Lines converteix el trajecte en una experiència de trobada i oració única. Si viatgeu en grup a bord podreu compartir activitats com la Catequesi, rebre l'Eucaristia, resar el Rosari, participar en moments més lúdics com jocs, cançons, etc. I una vegada a Roma, podreu assistir a la Missa del diumenge a la Catedral de Sant Pere del Vaticà celebrada pel papa Francesc.

5 DIES/ 4 NITS: DE DIVENDRES A DIMARTS

Cabina Quàdruple	Cabina Triple	Cabina Doble
199 €	250 €	320 €

Preus vàlids fins al 20 de juny de 2013.

PREU PER PERSONA INCLOU:

- Passatge de vaixell, anada i tornada, en cabina interior.
- 2 nits d'acomodació en Hotel a Roma en règim d'allotjament i esmorzar.
- Taxes i assegurança de viatge.

*Consulta condicions i disponibilitat. Places limitades.

902 531 333
agències de viatges

reservas@grimaldilogistica.com
www.grimaldi-lines.com

GRIMALDI LINES